Kəndime

per

Škołə tə para

tə Škypəniəsə.

BKSH

Pjesa e parə.

BKSH

BKSH

BKSH

Kəndime

per

Škołə tə para

tə Škypəniəsə.

BKSH

Pjesa e parə.

BKSH

Kəndime tə para.

BKSH

i i-ri-ki

i, ü, i, ü, i.

u u-ra

u, üu, ui, u, üu.

t te-re-zi-ja

ti, tui, u tut, i tu-ti, tu-tu, tuit'

j je-bri-ku

jü, u-jü, i ti-jü, jü tu-ti, i

jüi-jü.

e, ə è-jsl

jë, te u-ji, i te-ti, te-ts,

BKSH

i i-ri-ki

i, ii, i, ii, i.

u u-řa

u, ui, iu, u, iu.

t te-re-zi-ja

tui, ti, i tu-ti, tu-tu, u tut, túit'.

j jebriku

jí, ju tu-ti u-ji, i jú-ji, i ti-ji, ij-t', tu-tju u-jit.

e, ə ê-jəł.

jé i te-ti, jet, e êj-te, jet, tej.

BKSH

e tu-te, e êj-te, je-ts, tê-js.

l le-pu-ri

lu-le, tu-li, i lé-ti, leu, u-le, lê-

te, te-li, lu-tu, u-li, léi, li-s.

l lu-ls

u-lî, lu-ls, i ti-li, u-lij-ts,

tu-ls.

b bi-ba

be-s, bi-s, bue-li, bij, be-tu-e, i bu-

ti, buel, bje te u-ji, tu-bs lu-le.

BKSH

je-te, a-tje, i te-ti, tê-jə, jet tu-tjè, i tu-ti u-ji, te-tə, tə ti-tə.

l lè-pu-ri

li-ə, lê-e, leu, lu-le, te-li, lə-tĩ, lu-te, i lé-ti, tu-li, u ul te-li, jé lə-tĩ, lu-tu, lê-te, i-le-ti, u lut, u-le.

ł łu-łə

łu-łə, u-łĩ, tu-łə, te u-łîj-tə, i ti-łi.

b bi-ba

be-ə, bé-tu-e, bi-ə, bje, bu-lə, bij, tu-bə, bi-te, i bu-ti, bue-łi, be-li, bu-lu-e, bu-bə, bi-bə, bî-te, bĩ-ti.

BKSH

o o-pa-ngs

to-js, i jo-ti, lo-le, lo-js, lo-te

u-jü te u-lij-ts, je-to-te, bo-

ts, lo-ti, e jo-te, e tu-ti j

bo-ls.

a a-ra

i a-ti, ta-ta, la-la, la-ta, ba-ba,

e tu-ta, e-ja, e bi-ja, luei-ti

bo-la, jé bâ-s lo-ls-ja e ti,

ba-bi-li te ba-ti.

BUSH

o 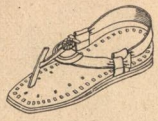 o-pa-ngə

oi, jo, i jo-ti, e jo-te, i jot, to-jə, lo-jə, te-li i jot luei-ti lu-le-tə, bo-łə, u-jit, lo-ti, bo-tə, bo-jə, je-to-te, lo-le, loj-bə, tó-be, lo-te lu-le-tə.

a a-řa

a-tà, ta-ta, la-ta, la-tu-e, la-to-te, ba-ta, ba-ba i jot â i bu-tə, tu-ta â tê-ja e jo-te, i ja-ti, e áj-ti li-ja, e-ja te ta-ta, la-la, ba-bi-li, ba-ta-łi, bo-ta, tu-ba, jau, lá-je, bâ-te, bi-bã.

BUSH

d de-le

de-le, dé-li, a-da, da-la, dé-ti,
e-di, do-t'i-dái, di-e, e-da, dal-
ta, da-ja â-te e-da, u-lu-te dé-
di, du-li-ja â-e bu-ts, a do
di-e.

d di-s

e-di, i de-ti, da, u-da, bo-la
tu-ti dé-t'e dis-ts, i dae de-ts

BKSH

d de-le

da-da, da-la, dé-ɬi, dal-ta, o-da, dé-ti, dé-di, di-ta, di-e, dje, a-da, bu-dá-ɬi, ɬa-bu-di, dú-ji-tə, do-te, e-di, du-ɬî-ja, do ta di-e, dí-ja, da-ja, dá-ja, du-da, de-le e bu-tə, i duel li-ja, tə do da-da, a do-le o-det.

đ đi-ə

đa, đi-ja, i đe-ti, u-đa, e-đi, e-đè, i i-đə-ti, lo-đa, e lo-đi, u lo-đe, đe-tə đi-ə e đe-tə đên, e li-đa me to-jə, đi-ja do e-đa-tə, e-đè đe-tə

BKSH

đi-ɔ e đe-tɔ đên, đi-ja do e-đa-tɔ, a u lo-đe.

r 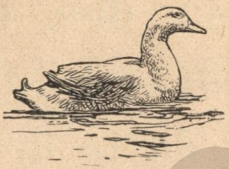 ri-ka

é-ra, u-ra, ro-ja, de-ra, do-ra, e ré-ja, ba-ba u-ro-te rob-tɔ, u derđ rẽ-ja, du-ro-te, a-ra te u-ra, rá bó-rɔ.

r̃ 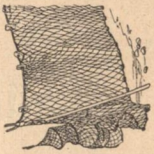 r̃e-ti

r̃i-tu, be-r̃i, bu-r̃a, r̃ol-bi, i

BKSH

e-đa, a u lo-đe? u lođ, ba-bi-li e jet te u-ji, u i-đə-tu-e.

r 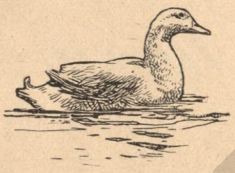 ri-ka

ra, re, ri, ro, ru, a-ra, é-ra, o-ra, u-ra, ra-ja, rẽ-ja, de-ra, do-ra, du-ro-te, ro-ja, lu-ro-te, bo-ła â la-ra, la-ra, du-rò o i rí, ba-ri, ba-ro-ti, ru-je, u-ro-te tə mi-rə-tə, rá bó-rə.

r̃ 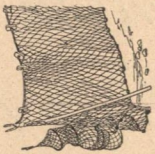 r̃e-ti

a-r̃a, r̃e-ti, r̃i-ta, r̃o-ta, r̃u-đa,

BKSH

ñi-te rõ-tul u-jüt, te ñi, ñẽ-te dja-li, ñi-li del ns dje rẽ, i la tu-ña tu-ña.

n ne-ni ne-ni, na-na, no-ti, net, dã-na, ná-dje, e di-ni di-te-ns, bjer-na do nê-ns, na-t'e teñ-ts, bâ-ni a-ns, u-lî-ni-ns t'o-ni-ns,

řu-đe-tə do-ra, řo-tu-ła, ří-łi, dje-ři, řũ-ja, bo-ła ři te u-ji, ří-łi â te dje-ře-tə ři ur-tə, řje-đi u-ji te a-řa, a tə řẽj-ti? ře-ti te u-ji e řo-ta te a-ra, u řu-e.

n

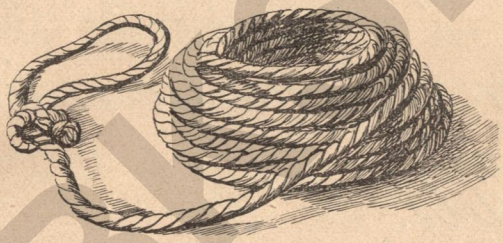

ne-ni

na-na, nê-na, ni-na, ne-ni, nu-ni, nu-na, na-tá, ná-de, ři-ni, řê-na, nie-ri, nu-ri, u-łî-ni, u-ni, na đa nâ-na a-řa, řê-nue-ne ba-ni-n' e nu-nit, řê-na â đu-na e nie-rit, di-te-nə ři-ni te û e na-te-nə jo, ná-dje e di-ni di-te-nə.

BUSH

ń *ńa-la*

ńi-la,u-ńi, ńi-ni-ja, ńa-la,

ńe-ti, ńe-ni, ńi-no-te, e tje-ts-

ri-lo-te, ńi-tu-a ńi ńa-ls,

ńi-tu nelt, ńa-tje ñi-te-ns

ńi-la-ts.

m *mi-ni*

mi-ni, lu-mi, i mi-ri, me-ñe

dal-te-n'e la-to, e mo-ra, ma-

BKSH

ń

ńa-la

ńa-la, ńi-tû, u-ńĩ, ńi-tu, ńa-la e ńi-la řij-nə n' ujə, ńi-tû je-to-te ńi nie-ri i ur-tə, ńê-ni lo-te e tje-tə-ri ńi-no-te, e ńe-ha tu-be-n' e jet ńi, ńi-ni-ja, la-ńe, me ńe-hə, ńe-ti.

m

mi-ni

mã-re, i mã-ři, i mi-ri, me-ře, mo-ra, muer, mu-ri, u-mi, řu-mi, ńa-mi, i ńo-mi, e ńo-mə-ja, aj

BKSH

te mi-re, mur-ta-ja, i mje-
ri, i máj-mi, má-jï del
me lu-le, ńi mo-lé ńo-mx.

v vi-ĕ
ve-li, ve-tu-la, vje-du-la, voc,
va-dé-ni, a-vi-tu, ju-da-va, a-rv-
ve vir-ns, e-lev-do-va, vi-da-e
vi-da-ni ja-nsts-bu-ts, u da-
va-rit-rẽ-ja, duel vé-ra, va-la
e u-jït.

BKSH

muer ma-li-nə, mu-ri â ńo-mə, mi-ni del te bi-ra, ma mo-re maj-mu-ni-nə, e meř má-łi i tə mo-te-rə-sə.

V vi-či

vau, la-va, va-la, va-da, da-va, vé-ra, ve-ti-ma, vá-ji, ve-li, le-va, vo-ji, vi-si, vo-ři, du-ro-ra lav-di-n' e tí, a-vi-tu te vo-tə-ra, vo-ra vi-le-nə nen ta-van, ja da-ve va-de-nə a-rə-ve, te vau vî-te va-l' e ma-đe, vjen vé-ra, váj i ver-te-tə.

BKSH

p ps-ta-mbi

pe-li-mi, pa-ta, lo-pa, pu-na,

po-pi, pu-pa, pe-la, po-vjen

pa-ta e pa-ta-ni, pë-ni, pu-la-ts

po-lã-ns pu-ps-la-ts, pa-ta-ts

po-baj-ns voe, va-pa e die-lit,

ter-mal e per-pje-ts.

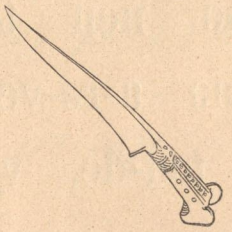

p pi-ka

po-ni, ni pu-e, a pu-e pa mi-rs?

BKSH

p pə-łu-mbi

pa-pa, pa-di-ta, pa-ta, pa-ta-ni, ep-ja pa-łe-nə pun-to-rit, pueł pe-la e lo-pa, ber-tit-tə pa-ta, páł-te lo-pa, pe-la u tu-tə-te, â bâ-ə pu-na per váj, pe-li-mi â ńi bár, pẽ li-nit, pu-n' e pà dí-tu-nə, pa-va ńi pje-pen, u per-poj-nə per-pje-tə.

BKSH

þ 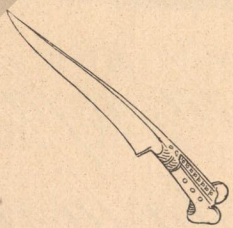 þi-ka

þa-na, i þá-ti, þal-bi, þe-łi-mi, þê-mə-ra, þé-ra þê-mə-re-nə, þe-

pu-pe-r'e pá-tə, pal-bi i a-
r̃a-ve, lu-mi â mã pél
se pə-r̃o-ni, pa-na tə par-
bə-ta, i duel-ne pî-ja-tə,
ma-li â me pe-pa.

f fe-r̃a
fé-li, fé-r̃a, fa-ra, fa-ti, fi-to-va,
u-fu-la, fja-la, fu-r̃a, fo-le ńi
fja-lə t'ur-tə, fə-mi-ja ja-nə

BKSH

va ńi þu-e e mə þér, e þi-þi me þimþ, þa-na-tə ja-nə tə þar-bə-ta, ja þej þo-ni-nə e i þér, bá-ri i e-þe-ve, þue-je ńi fja-lə, þe-je þu-pə-re-nə, â me þî-ja, djal-þi i tí, i ra-ə tam-þit, i rá-ne vâ-þə-tə, lê-ni ber-þa-mə-tə, þe-pa-t' e ma-lit, ber-þa-mə þa-net.

f fe-řa

fa-ji, fa-la, fa-ra, fe-le, fê-me-nə, fa-ti, fa-rue, fé-ři, fî-ja, fja-la, fo-le ńi fja-lə t' ur-tə, faj-to-ri fi-ton fé-ři-nə, bó-ra bje fi-e fi-e, fi-łon tu-fa me ar-đə, u-fu-ła â e

fje-ta, ju fut fé-rã-ns do-rz, ful-te-re, fi-li-mi, me fer-fu-lu-e, e bâ-ni fe-le fe-le.

h *ha-gre-pi he-ra-ber, hâ-na, ha-rõ-he, hi-pi, hi-ni, hú-ti ha pu-la-ta, hi-ni hi-ja nen mal, har-ti-mi, ní-hur-pr me-u-je, a i he-to-ve he-be-ta, ha-pe ha-pi-ne, pá hí-ri, bâ-he-*

BKSH

fór-tə, fa-le fa-ji-nə, fje-ta te fé-ŕa-tə, fi-ł-mi i fja-lə-ve, ra-ə fe-le fe-le, e fer-fu-łoj a-tjè, fje-te mjeft, fa-ti i bar-đə, fu-ri-ja.

h ha-gre-pi

ha-la, hâ-na, ha-pi, hé-ł, hel-mi, ha-li-ja, a-her, ha-bi-ta, he-tor-va, he-to-he, hú-ti ha-te pu-la-tə, haj-ni a ra-ha-to-he-tə me tə vjeđ-me? me hĩ ba-he-tə fĩ-ja, hî-ni, hur-þa, har-tim i ho-łə, ha-pe do-re-nə, hu-pi hî-þi, a bâ-he-nə hur-ma-tə? he-ra he-rə ŕi

BKSH

tə me ho-lim, do tə fi-to-he-tə
hae-ja, a-tə he-rə ra-ha-to-he,
e-ja mã he-ra.

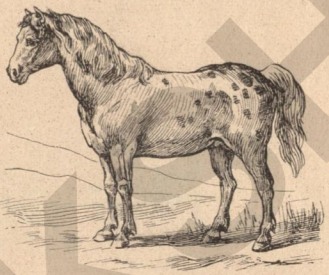

k ká-li
ka-lo-va, ka-pa, ka-raj-fil me
é-rə, ko-k'e pá pje-ku-nə, ka-
loj ká-li i jot, li-đe ká-nə
me ko-nop kan-pit, ko-va u
ka-per-dîə-ka, kên-kan kə-pur-

BKSH

ra-hat, la-hu-ta, hu-de-rə, paj-to-he me pê-mə, hu-ti-mi, i hue-ji.

k 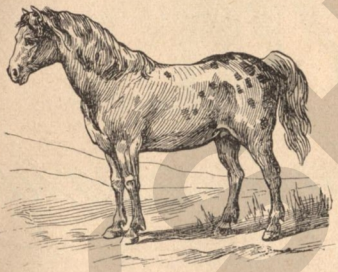 ká-li

ká-li, ka-lo-ri, ka-da-lə, ka-fi, ka-lo-va, ka-łam i kal-bət, kał-mi, kê-mi, ker-ka-ja-ku, kî-ji â i bu-tə, ko-pur-đa, ko-je bu-ket, ka-lo-va kə-ta ko-də-ra, ko-ko-ti, ka-vał ka-ła-mit, kû kjáj-nə? kê ké kja-ə? vê-ni ka-pa-ku-nə, kû kjé? ka-lo-ri ka-pi ká-li-nə per

da ku ku-lon u-ji, ku ker-ko-
ve? ku du-ke-ts ka-lá-ja.

ké ké-ni
ke-pą, ká-fo-re, ns ku-ps ts
kie-lit, i-ri ki-rĩ ns fé-rx, i
vojt huk mo-le ku-ke,
ká-fe ho-ls, kók-pi ber-tet na-te-ns,
ki-te ke-rẽ-ns a-tje, â bâ-s kúl, jé i
ke-ki i vé-dit, ké-ni ki-le-hs nuk ha,
ké-pe ká-fo-re-ns, kór-ti-mi, kó-rĩ,
ki-ke-rõ ki ha-he-ts.

BKSH

do-ret, kúi ja đa-ə ká-li-nə t' êm? ker-kúi, ku-ku-va-ja, kû ké ku-łe-nə? kû du-ke-tə bar-đə.

ḱ ḱê-ni

ḱa-fa, ḱe-fuł, ḱa-fo-re, ḱel-bi, ḱe-me-ri i fu-ř̀a-ve, ḱên i ḱeḱ, ḱel-be-tə ḱe-pa, ti moj lu-le moj bu-bu-ḱe, ḱi-te ḱê-ni-nə te ḱe-ř̀a-ni-ku, i mi-ri e i ke-ḱi kan ferk, hi-ḱe ḱa-fo-re-nə, ḱi-ro-te ḱe-pə, ḱi-ḱə-ra â ńi bî-mə, ḱor-ti-mi i t' ur-tit i bân mi-rə tə ke-ḱit, i hu-ḱi pu-na, ḱie-łi du-ke-tə kuḱ, kúr pi-ḱe-nə fiḱ-tə, i-ri-ḱi nə fé-ř̀ə, ḱê-ni kû ha le-hə, ḱê-ni ḱi le-hə nuk ha, ḱe-pe pet-ku-nə.

y yl-be-ri

i-y-nį,i-y-tį,ńi-pý-ks-he-ku-rit,

dý-li,â-der-ds-per-ký-bym,

ty-mi-i-by-kut,by-pa-dy-rỹ-pa-te-la-ti-

nit,hy-pa-ma-je-ma-lit,ts-lý-n'i-mi-rz,by-

pi-kyt-yr-nek,i-dem-fy-ti,my-li-dyerts,

ju-by-e-fs-ty-ra,o-byl-byl-byl-byl-byli-bu-kur!

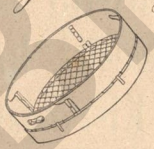

s si-ta

se-re,si-ta,m'u-ser-po-sz,hi-ja

e-sil-vi-sz,sý-ni-i-kek,

s'ká-su-ks-mā-per-sy-ps-ri,pu-ps-la-t'e-ro-ss-

sz,ha-sa-ns-tį-te-si-ńo-ri,u-nis-per-kys-met,

y yl-be-ri

yl-be-ri, yl-ќe, rý-be, dý-ł̀i, dyr-ńa-ja, me ńy-e, po-ly-he, i đem fy-ti, kah vjen ty-mi? kah by-ku i y-nə, u kə-put ř̀y-pi, ly-pa dy fiќ, u þy-e pý-ka, tə-lý-ni i lo-pə-ve â mã i mi-rə, ky ká mã ky-vet, i hî-ni nə sỹ, kə-ќy-re byl-by-li-nə, u þy-e ќy-pi, i ra-ə ty-mi nə fə-ty-rə, ќy-ќja ti!

s 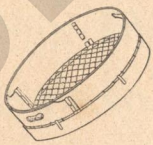 si-ta

sa-ba-hi, sa-ha-ti, sak-si-ja, ř̀e-sa, he-sá-pi, po-ro-si-ta, si-vjet kan ar-đə ro-sa sá u-ji, mos i fol keќ as-kúi, as ńê-ni as tje-təri, si sju so-łe kə-sàj su-kə? mə hî-ni sa-

sá-sa-pu-ni-ly-pe-tz, as-se-si, rã-sa-e sy-pe-rz, ká-sỹ-ni-nz-sak-si-r.

š šе-ga

šel-ké, ša-rã, dy-šé-ku, dy-šer-kỹ-nz-ní-do-rz-nuk-rĩ-nz, ní-laš-pejs, ní-kóš-ka-ra-bu-šа,

ši-kjö-si-per-pu-šе-nz, ku-ši-te-nz-šir-sa-tz? kuš-ši-fe-tz-te-šeu? ker-kuš, šá-te-di-ja-šy-te-nz, še-kul i-rĕj-šem, ní-ši-šе-har-diš, vi-ši-nz-šep-to-re-tz-nz-fu-šš.

z zo-gu

zê-mz-ra, zâ-ni, zot-ni-ja, i zí,

pu-ni nə sỹ, sá â sa-ha-ti? si-t' e re-ə, mos i siəł sỹ-tə, ser-po-se-tə.

š še-ga

ša-la, ša-łi, šał-da-ni, ša-pi, ša-řa, su-ba-ši, še-ji, šiu, šeu, ši-ta, ko-ši-ki, kuš ve me šo-kə tə ke-ki-ə ša-řon, šum kuš šet špír-ti-nə per še-kuł, šĩ-je pet-ku-nə me bru-šə, ši-ta le-ši-n' e de-le-ve, kuš lot a-ši-kəš? šer-ma-še-ku e ur-þi ja-nə ńi, vê-nja šu-li-nə de-rə-sə, ja-nə šê-jə še-ga-tə.

z zo-gu

zâ-na, zâ-ni, zá-ri, za-be-li, za-ko-ni, pa-za-ri, az-ga-ni, zá-łi, za-

ńi-zet só-rã ts ze-za, bâ-ni zã te ze-ss, ja-n' pje-ks zer-de-li-ja-ts, e ká da-ls za-ma-ku, zê-me-r'e ze-zs, zi-ja e bu-ks-ss, za-nát i mi-rs, mos u per-zíj me a-to ts ze-za, lul-zoj.

ž ža-ls

ža-li-na, že-la-ni, â žy-e me

ží-ri, ža-va-ri, â bâ-s že-le že-le,

ńi ža-ls di-d, baž-da-ri pe-šon, žú-ri, žu-ri-na, ži-va nuk rĩ ra-hat, mos bân žur-ms, â to-ks žu-ri-ns.

ɬi-na, za-ma-ku, ze-ńi-ja, nie-ri i keḱ e ze-za e vé-dit, e zo-ja e špiə-sə, ma þo-tə zê-mə-ra, pa-re si zá-ɬi, ze-ńi-ni ni-mon tə vor-fə-ni-n' e i vor-fə-ni ze-ńi-nə, e řəj-ti u-zda-ja ḱi i kiš le-ə nə zê-me-rə, zu-ma-rja ká zâ-ni-n' e fór-tə, zé-ɬi i pu-nə-ve tə zo-tit.

Ž ža-bə

ža-ba â bâ-ə žu-bel, žá-ku, ža-bi-na, â ńi fa-rə ba-rit, ža-va-ri, že-la-ni, kiš pet-ku-nə že-le že-le, ži-ri, ži-va, žur-ma, e žy-ti nə hur-þə, â to-kə žu-ri-nə, e bâ-ni žú-ri, kuš bân žur-mə? žá-ri, mos u žyt, u žy-e me ží-ri, žá-ri.

c ci-ri-ko-ks

cer-le-ku, cir-ka, cc, co-fi ká-li,

mi-ca e da-ci, kẽ-ni cu-rã-ti

ve-šs-ts, me-rẽ sa-ki-ce-ns,

u-ji â ce-ks, ci-li juš? ńi ka-ro-c'e vo-

ce-rz, ńi co-k'e ku-kẽ, e dau co-pa co-

pa, pár-a cub?

č čér-de

čc-pi i ka-za-nit, ńi čer-de

ci-ri-ko-kaš, čă-ka-li i mu-

li-nit, či-ka, čă-pe-le, sá čă-

dská kẽ-ns, u čă-e čo-bă-ni, i

BKSH

c ci-ri-ko-kə

ca-mer-ło-ku, ca-pi, ca-ra-ni, ba-ci, i li-đa be-cit ni ka-řo-cə tə vo-ce-řə, mi-ca e da-ci řij-nə te vo-tə-ra, ko-tec me þu-pə-ra, u-j' i ce-kə, ec e meř sa-ki-ce-nə, pal-ci i ka-fə-sə, cir-ka e kul-mit, co-fi ca-pi, ce-ru-le, nie-ri i ci-ka-tu-nə, cu-ba-t' e mal-ciə-sə.

č čér-đe

ča-ka-łi, ča-li, ča-lo-te, če-re-ku, či-ka, čar-ku, mos pač pu-nə luei de-re-nə, čo-ba-ni ruen vi-ča-tə, a ké pa-ə čo-bâ-ni-nə me vi-ča? kuš či-lə sỹ-tə per-pa-ra nuk ču-

vér-đə si ča-pî-ni, ča-ki-či r̃eh
he-ku-ri-nə, sá vi-ča i-ši-nə, i
zí si ču-li kuš čar-ti čer-đe-tə.

g go-ma-ri
ga-bo-va, e li-ga, ńi garđ me
gê-ma šel-kéš, gel-vo-ž'a-r̃et,
gu-ša-ku-ki, ger-ga-va ger-gi-lâ-ci-nə, lar-
go-ju gur-ve, gel-ké-re e bar-đə, ńi go-
ge-lə, gu-ša e zo-gut, gi-ci-lo-he-tə fy-ti,
gi-ri ha ger-žo-la, gjo-ba, i gja-ti.

ǵ ǵe-li
ǵe-li, ǵã-ja, a i per-ǵe-ǵe? ǵy-

BKSH

di-te-tə pas, ča-va ńi co-pə gúr, ča-pî-ni â i vér-đə, či-le de-re-nə me čilc, či-k' e ču-pə â ńi.

g go-ma-ri

la-ga, ga-bi-mi, gá-di, ga-fo-ře, gel-ke-re, gi-ci-lo-ve, ger-ga-va, gja-sa, i gja-ti, go-ja łap e do-ra dap, gi-ri i gjet mi-nit, gel-ke-re e gúr bâj-nə múr, zo-gut tə go-ma-rit i þo-nə keřč, gu-ša-ku-ki ká bâ-ə čer-đe-nə nə garđ, gaz i pá hie-šem, ńi go-tə u-jə.

ǵ ǵe-li

i ǵá-li, ǵa-nə, ǵa-ku, do-ǵa, ǵã-ja

sa mĩ e ǵy-sa zog, ǵa-ku i zoǵve,
ǵip u dor-ǵe-nə me ǵu-e nə fu-šə,
mos ǵi-kò kek', ǵe-ta do ǵur-ma ǵã jet,
ǵi-kò ǵip-mo-nə mi-rə, ǵu-mi per sə te-pə-
rit bân kek', ǵy-te-ti, i ǵá-li, ńi ǵy-le he-ku-rit.

dz

i dzé-ti, dzû-na, r̃an-dza, na dzû-
ni šiu, kam dzâ-nə ńi fə-lan-
dzə, m'i dzo-rə mê-tə, si i ké dzî-ə
duer-tə, ka-ša-ta e ma-đe dzên
fy-ti-nə, per-dzê-ni a-tò de-le.

BKSH

tə ǵá-łit i ri-te-tə nə do-rə, ǵe-łi ha ǵe-þi-n' e a-hit, ǵý-ǵi, ǵy-te-ti, ǵa-ku u-jə nuk bâ-he-tə, ǵe-li ko-kot, ǵur-mə pu-laš, ǵu-mi â pas-ḱy-ra e de-kə-sə, ǵue-ta-ri ǵuen, si tə ǵi-kojš šo-ḱi-nə kan me tə ǵi-ku-e e-đè tý, ǵiþ i ci-łi, ǵiþ kuš.

dz

dzâ-ja, me dza-nə, řun-dza, řun-dza-ku, na dzû-ni bó-ra, i dzé-ti, e dzî-na, dzê-ne le-pu-ri-nə me ḱeř, fa-ḱə dzi-ə me ží-ri, me dzje-rə, nuk e dzû-na se u řə-dzo-va tui e-cə ne-per řan-dza tə pê-mə-ve, m' i dzo-re mẽ-tə, ka-ša-ta e ma-đe tə dzên fy-ti-nə, na dzû-ni šiu.

dž

dža-ma-da-ni, ho-dža, ve-še džy-
be-nə, na-te-nə ši-fe-nə dži-
dži-lo-ja-tə, fu-te-nə džep,
ne-pja dže-vá-pi-nə, mos u bân dža-
gaj-duer, hyj-tə du-ke-nə dži-dža dži-
dža, sá vojt džê-mi i dže-le-pit?

nd

e nde-za, ndi-gje-sa, bâ-ni ndé-
rə ǵip̄ kúi, ja ndu-ka le-ši-nə,
ndî-he-tə é-rə dra-ndo-fi-leš, erđ ka-lə-ndo-
ri, ja rĩ-ne da-lə-ndy-ša-tə, ndê-ja te ma-

BKSH

dž

džá-de, dža-ko-ni per voe, dža-mi þe-he-tə, džur-dî-ə me puš, dža-mi-ja e ku-ќe, džy-mer-ti, ha-dži-ə i þo-nə a-tí ќi ká ke-nə nə ќá-be, m' â čar-tə dže-pi i dža-ma-da-nit, kan da-lə dži-dži-ło-ja-tə, dži-dži ba-noz, ha-dža-ri, a-dža, m' a nep ńi dže-vap, tu-dža-ri, dže-le-pi.

nd

me nda-lə, i na-ndi nď u-jə, sa-nda-łi, ndo-ńi, nder ǵiþ se-nde nda-le vé-di-nə, ndé-r' e ra-ndə, ndi-gjò tə pa-rə-tə, ja ndu-ka le-ši-nə, si ké ndje-hə? me ki-nda tə ќe-ndi-su-nə, i ndye-ti nuk ká ndê-jə nder ǵind tə də-lí-rə, ndi-ќe ndo

BKSH

ndi, ndo-da ndo-re t'a-nde, â vênd i ra-ndz, si ké ndje hz?

ng

nge-la nga-va, la-ngo-ni nget si é-ra, mos u ngut, nuk ngja ti ngu-šz-li-mi, nge-li, e mu-ndoj lz-ngi-mi, si nger-de še-tz, ja-ns nga-pz-duer-tz, mos e nguc kê-ni-ns, gar-pz-ni u ngu-ju-e ns ñi bi-rz, mos i rri nget.

mb

mbz, mba-sa-ndej, mbz-lo-da zy-

DKSH

pak ndé-re-n' e vê-ndit, kuš nuk ndi-gjon na-ne-nə ndi-gjon tə ndier-ke-nə.

ng

nga, ngar-ki-mi, mos u ngar-kò te-per, nga-tə-ři-mi, u derđ la-ngu e ra-ə nder la-kə-na, e dzu-ni nger-či, lə-ngî-mi â ńi lə-nga-ť ə ra-ndə, i mê-čə-mi nuk ngî-he-tə kuř me di-e, ngau, nge-la, la-ngu, lang, šu-ngu-łо-te, ngu-šə-łi-mi, la-ngo-ni nget, si su ngî-ne kuř, pê-ngu, ma-nga, kû u ngu-le.

mb

mba-þa, i mba-þe kə-pu-cə-tə, ku-mbo-na bjè me ndi-e, a ká ra-ə ku-mbo-na?

mby-la šum, ja mber-pe-va

mbs-tê, mby-ta ni ps-lumb',

u-da e mba-ri, mba-pi ku-ndə ra-ts

se ts da-mi-ns ka-mbə ts, a ká ra-s

ku-mbo-na? kan da-ts ku-mbu-la-ts.

bl, br.

ble va, blo-va kolo-mo ki-ns, ble-

ta bân mjal te-ns, ble-ri-mi,

bli-ni, blé-si, bri-ma e bret-ko-ca-ve, ká

ra-s bre-šen, bra-mi i dý-lit, bru-mi.

pl, pr.

pla-ku, ple-pi plak palc as-pak,

RKSH

po i đem ka-mba, u mbə-loď-ne tə ta-nə mba-rə, sá mba-roj ńê-ni ja mbə-ř̃i-ni tje-tə-ri, tə ha mbə đa-mbə, u-đa e mba-rə, pə-łumb i mbu-šu-nə, ku-mbu-ľ' e a-mbe-lə, mbas-sì e mby-te ḱê-ni-nə ḱi-te nə he-ndek.

bl, br.

ble-ta, ble-ri-mi, me blu-e, blo-va, mie-łi-nə nə mu-ł̃i, u-la-ni-ku â mbu-šə me mjal-tə ble-təš, â bâ-ə u-fu-ła blu-də, bri-tə-ši-nə bret-ko-ca-tə, e re-pi bre-šə-ni bré-nə, kuš e brén ke-tə buk? lu-le bli-nit, a ble-ve li-bra šum? i vû-ni ńi də-ř̃a-sə breut, brîə-t' e nie-rit e briə-na-t' e kaut.

pl, pr.

ple-hi, a þy-e ple-pi, pleḱ-ni-ja â per t' u ndé-ru-e, bje-ri pra-kut tə ndiejn

plo-ri pen to-ke-ns, pli-si, plu-
hu-ni, plu-mbi, pla-go-va,
pra-ku, pre-va, pru-na, pro-va, pro-
žem, ndé-rò pri-nde-ns pri-ta, prap, predku.

fl, fr, ft.

fla-ka, flo-ku, flu-tu-rs,
fle-ta e zo-gut, fla-ma, fli-
ta, erd fro-ri e po-mba fto-
ts, fry-ma, frũ-pi, fra-ti,
fret-ni-ja, fry-ni, a-fro-ju, fto-ni, ftu-
e, ftu-ja, ftu-ja-ku, fri-ga, frê-ni, fra-
ni-ja, flo-ri-ni.

BKSH

de-ra, mos pri-tò me dza-nə, mos prigjò te de-ra, ndé-rò pri-nde-nə, pri-ndja mu-ndo-he-nə per né, e prû-ni prei prožə-mit, e preu me pluer, pro-v' e plo-tə, sot e prê-nde, pra-ši-ti ko-ło-mo-ǩi-nə.

fl, fr, ft.

flẽi me ma-sə, fla-ka-da-ni, flẽ-ni teš, a ja vû-ne frê-ni-nə? pri-fti e fra-ti, flu-tu-roj prei fri-get, fro-ri â i ftof-tə, frŷ-ni é-ra e rə-dzoj ftoj-tə, â fto-fə e i ká da-lə frũ-þi, lu-le fra-šə-nit, e dzu-e flama e i me-ře-tə frŷ-ma, frŷe-te é-ra ne-per fra-ńi-ja, flo-ku, co-fi ftu-ja e ftuja-ku, u ču-e flu-tu-rim.

gl, gr.

glo-ki, gla-ca, gra-bi-ja,
gri-ma bu-ket, gri-ha,
grap li-nit, ha-gre-pi,
gru-e e ur-ts, gro-šk ó-rē, gryk-si-
ja, do-gri, grá-ni-ja, gli-ké-t'e ka-
mbr-sn, gru-mul gru-nit.

kl, kl, kr.

kle-ri, klo-gje-no, klyč i bu-
kur, klu-ka me zoj,
ša kla-gi-ja, kra-pi, krep, kraj-li, kra
nde ts ho-la, kre-ha, e kré-me, kri-sa,

BKSH

gl, gr.

gli-ќe-ť e ka-mbə-ve, glo-ќə-tə, gla-ca pu-laš, grá-ni-ja, pi-ќe mi-ši-nə nə gra-de-lə, a e bâ-ne gru-muł gru-ni-nə, fja-lə gráš, ká kə-ndu-e gri-žə-la, e dzu-e ha-gre-pi, po tə ha grẽ-pi, ec do-gri, ńi gri-mə buk, gry-ka e pu-sit, gro-p' e ma-đe, lot gro-ši, gru-e e ur-tə, gryk-si-ja, gro-ša.

kl, kł, kr.

kły-či me ár, ha-kła-gi-ja ho-łon pe-tə-tə, kle-ri e ro-sa, gru-ni ká dza-nə kło-ǵe-nə, kraj-li i rí, krah-no-ri, kra-hi i djaþ-tə, sot â e kre-me, kre-žə-mi-tə, je-na nder kre-žem, kre-hu mi-rə per ǵiþ di-tə, kri-ši â ńi bî-mə, kry-pa du-

kro-ni i ma-lit, a ke-ni kro-je? e ke-na ńi kru-e, kry-e ma-đi, kry-mbi i mə-nđa-šit, kru-nde, mos u kruei.

ngl, ngl, ngr.

hi-ngli-zi, a ké pa-ə ńi hi-ngliz? m'u hê-ngle-ti-sə, ti-ngli-mi, ti-nglon, hi-nglo-te ká-li, i ngra-ti, e ngre-ha, i ngrî-ti aj, ha-ngre te-per, e mo-ra ngryk, ká ngrî-ə a-kul, i rá ngrîə-ja e e čar-ti.

BKSH

he-tə per hae-na, me-ře sa-ne-nə me kř̆a-bə, krof-tə krye-ť e i dal-ši-nə mẽ-tə, krý-ḱi i mađ, kro-ni i þá-tə, ḱi-tju kru-nde pu-la-ve, mos e kro krye-tə.

ngl, ngł, ngr.

po vî-ši-nə bar-ka hi-ngli-ze, a u hê-ngle-ti-se fort? ti-ngłon ve-ši, hi-ngło-te ká-li, ti-ngłi-mi i be-ře-ve, ha-ngra pê-mə e mə bã-ne keḱ, i ngra-ti un, e ngre-ha me do-rə, i ngrî-ti ti, ha-ngre te-per, ká ngrî-ə a-kuł, ngrî-ni lu-mi, e mo-re ngryk, me ngre-hə, buk ngrúj-tə, ngrî-si-ja, me ngra-nə, ngra-na mo-ła e dar-đa.

BKSH

zg, žg, zǵ.

zgi-đe, e zgo-đa, žgje-đa e ké-ve, e

zgja-ta, m'u zǵa-nə, u zǵa-nu-e,

zǵo-ni, mos e zǵu-mò, kuši žgu-

li lu-le-tə? ve-še žgu-ni-nə, žgũ.

sk, šk.

ska-mi, skâ-ji, skjep só-r̃et,

r̃i skjut, skor-ti, sko-pa-ni,

sku-ta sku-tu-lik', ške-la, ška, ška-mi, ške-

pa, me ške-pə, ška-la, ško-la škjau, ški-na,

škó-za, ško-pi, škur-to-va, škue-si, me šky-e, e

BKSH

zg, žg, zǵ.

mos u zgač kə-tû, zgje-đa, vû-ni ǩé-tə nen zgje-đə, zgja-te kra-hi-nə, žgû-ni, ř̃o-ba žgû-nit, mos i žgul lu-le-tə, ble-ta mbu-ši zǵo-ni-nə, zǵa-no-he-tə si bue-łi, e kam zǵa-nə fe-si-nə, e zǵu-moj per đũ-ni, zgo-đa nder mã tə mi-rə-tə, me zgje-đə, zgi-đe' ká-li-nə.

sk, šk.

skâ-ji i a-rə-ve, â nə skam, skje-pi i zo-gut, mos ski-tə-lò li-bra-tə, brisk ř̃ues, m' u škep pet-ku, a po ško-ni nə ško-łə? ška-ǩ' e gja-tə, ško-zə bar-đə e ško-zə ze-zə, me šku-e ška-mi i dé-tit čon šku-mə, škur-to-je ško-pi-nə, bre-ška, bje-ška, â, šky-e sku-ndí-łi i žgû-nit, ški-nə i þo-nə fê-me-nə-sə tə škjaut, ško-va mo-ti-nə tui dza-nə skor-ta, ška po þu-e?

škye-me, šku-mə dé-tit, ško-va.

sk', šk'.

sk'u-ti, sk'a-pi, ble-va dy sk'ep,

sk'e-le, a-sk'e-ri, dy brisk', sk'o-li,

sk'i-lə, šk'y-pe, a di šk'yp.? šk'a-r̃i

ha-ngri pu-la-tə, e čar-ti-šk'im.

sp, šp.

spa-ta, spe-ci, spi-ku, spo-li, spil-

ca, sper-vje-r̃i, špejt, špé-la,

špê-ndi, špa-ta, špa-tu-ke, špi-ja, špír-ti, šper-

la-va, me šper-da-ə, špo-ri, špór-ta, špo-r̃u,

BKSH

di-ška, po frȳn é-r' e fre-skə, kep e škep nuk bân.

sḱ, šḱ.

sḱa-pi, sḱo-łi, sá sḱep ké? hyp mbī sḱe-le, kû i ble-ve a-tò briśḱ? lə-ku-ra e šḱa-řit â e bu-ku-rə, šḱy-pja na šḱi-mi pu-la-tə, gju-ha šḱy-pe, a di me fo-lə šḱyp? dja-þi dzê-he-tə me sḱi-lə, la-ji ê-nə-tə nə sḱoł.

sp, šp.

spa-ta, mos kit spil-ca, m' u per-spje-tə, ndə-řo-va řu-spa-tə te re-špe-ri, ngre-hi špiə-nə nə špat, e doǵ spe-ci, i šper-la-va me špũ-zə, špír-ti i nie-rit, ńi špé-lə špê-ndəš, spo-li, spi-ku, špej-tò me a-tə špór-tə nə do-rə, šper-dau u-ji-nə e dé-tit tə kuḱ.

ńi špuer, mos u špo-tit.

st, št.

sti-na, sta-ni, ste-na, u-stê-ni, i

ster-ni-pi, me ster-pi-kə, i pa-

ster, mos ké-stis, a-šti, ašt, âšt,

i-šte, šte-r̃i, štŷ-na, šter-ngo-va,

što-va, me štu-e, de-šta, šty-la, bo-šti,

što-gu, i ǵa-šti, i šta-ti.

zd, žd.

zdat-ku, i zda-pu-nə, zda-pi,

e žde-ša pet-ku-nə, veš e

ždeš nuk bân, he-rə du ke-

BKSH

st, št.

sta-ni i be-ře-ve, ti jé ster-ni-pi i jo-nə, e ster-pi-ku me bal-tə, kuš ќe-sti-sə šo-ќi-nə âšt per ť u ke-sti-sə ve-tə, šte-gò mã pa-rə, mbu-še me štu-pə, bi-šti i stâ-zə-ve, gi-šti i mađ, bo-šti i ќe-řit, kam bâ-ə ńi pu-ška-li-ќe što-gut, mos m' i šter-ngò gi-šta-tə, sa i-šte sá-ha-ti? ǵa-štə, po mə đem šta-ti, ndo-šta jam štŷ-e tə-per.

zd, žd.

mos ec zda-þu-nə se þé-re ka-mbəš, ńi o-də me zdatk, mos u žđeš pet-kaš, ńi zdap i gja-tə, i vû-na go-žde-nə de-rə-sə, go-žđo-va ńi də-řa-sə, u žduk ve-gi-mi.

ts he-rz ždu-ke-ts.

tr

i tre-ti, tré-na, trau, tra-pi, tra-ngul, trim, tri-šti-mi, tro-ku, tro-li, ns truel, tru-mba e u-jit, trum-ca-ku, trum-pe-ta, mos truei.

dr

dra-ngo-ni, dra-mi, dro-mi, dre-šta dru-e, dro-ja, dra-pen, dry-ni, dro-čka, dry-pa, dre-da, per-dred-ca, dru-ni, drũ-ja.

BKSF

tr.

tra-pi, i tre-ti, trá, tra-nguł i þo-nə nie-rit tə tra-šə, i-šte ńi fə-miə i trêm-šem, trim i fór-tə; tri-šti-mi âšt i keḱ, ky kál e-cə trok, tro-łi i špie-sə, mos true-ni, po bje trum-pe-ta, trum-ca-ku trê-me-tə, tru-mba e u-jit, ńi trup a-řet, dy tre-ša u-łijš.

dr.

dra-ngo-ni, ko-ře gru-ni-nə me dra-pe-nə, dre-šta dre-đi-me-t' e ti-ja, ve-nja drŷ-ni-nə, â bâ-ə dro-čka dro-čka, per-dre-đə-ca, kah âšt dro-mi? drue-je zâ-ni-n' e keḱ, al-mi-se dru-nit, šum pu-nə bân dro-ja, dri-đe-tə si ka-ła-mi.

BKSH

str, štr.

straj-ca, stra-pa-ca u stru-ka, stre-ha, stre-mi, stri-za, stro-ful, stru-mu-la-ri, štra-ti, ma-štra-pa, štre-pi, i štrej-ti, štri-ga, štro-ja ma-štroj, štry-da, štri-na, me-štru-e, mje-štri-e mje-štra.

zdr, ždr.

zdra-ma, zdry-pa, zdruk-pi, zdra-la, ždri-vi-lo-ju, ždrij-na de-re-no.

BKSH

str, štr.

stra-pa-ca, strap-či, straj-ca, u struk nen stre-hə, u ka-per-dî-ə stre-mi, stru-ku mi-rə, fja-lə-t' e mi-ra e gur nə straj-cə, fort e stra-pa-coj, mbə-še-hu nen štrat, ma-štroj ǵi-nde-nə, â nie-ri i štrêj-tə, štro-ja e štra-tit, rá nə tə strue-me, štre-pi i dja-þit, štry-đi té-ša-tə, ńi ma-štra-pə u-jə, na-stra-din ho-dža, stre-li â vê-ndi kû ři ḱê-ni, štrî-e kra-hi-nə.

zdr, ždr.

zdry-pa prei pê-met, si jé bâ-ə me zdra-lə, â pu-nu-e me zdrukþ, ki-šte ká-li-nə ǵiþ zdra-ma, e ždri-vi-łо-va pê-ni-nə, ždrŷ-na o-de-nə, a e ždry-ne?

Bksh

skr, škr, skl.

skrap-pi, skrop-pi, škru-ta, i škre-ti, škre-pi, škri-mi u škri-na, škroj-la, škro-va, me-škru-e, me-škrỹ-e, e-škrẽ-va, sklo-pi, sklo-či-te, sklu-ka, ni voe-skluks.

mbr.

mbra-pa, mbra-mja-e mi-rs, i mbra-mi, e mbrue-me, mbre-nds per-mbre-nda.

BKSH

skr, škr, skł.

i ki-ti kê-nit skropþ, e dzû-ni skrap-þi, nuk ká škru-e si du-hej e teš kján i škre-ti, škrim i mi-rə, bu-ku-rə-škro-ja, u škȳ-e ne-per fé-ŕa, škroj-la tə bu-ku-ra, me škru-e, i škro-va ńi le-te-rə, a e škrî-ne dý-łi-nə? ká ra-ə nə skłop, skło-či-ti ku-ndə-ra-tə, ǵiþ voe-tə kan da-lə skłu-ka, voe-ja skłu-kə.

mbr.

mbra-mja e mi-rə, kuš vjen mbra-pa neš? i mbra-mi i tə ǵiþ-ve, a do buk mbrue-me? pse hi-ne mbrê-ndə? pse mə þa; e-ja mbrê-nda, tə mbra-mə-tə duel-ne tə pa-rə-tə, mê-ndò per-pa-ra mos tə pe-ndo-heš mbra-pa.

ndr

ndri-ts si die-li, ha ndra-ku,
ju ndri-me, a u ndre-ke?
i ndrej-ti, ndri-ku-la, ndri-za, e ndrŷ-
ni, i ndrŷ-ti.

šndr.

šndri-ti hâ-na, a e šndrŷ-
ne ar-ke-ns?

pšt

pšto-va, pšti-mi, pštŷ-ma, m'u
pšte-tŷ, e pšto-la, kuš pštje-lon?

BKSH

ndr.

zot i ndri-čem, ndri-ti hâ-na, e ká mbə-lu-e ha-ndra-ku, ndreḱ ni mi-rə pu-nə-tə t' ue-ja, a i ndre-ḱe? e ndrŷ-na de-re-nə me čilc, ndrŷ-đi gi-šti-nə me gúr, mba-je šta-ti-nə ndréjt, fu-ndri-me, ndri-ku-łə, ndri-zə.

šndr.

ča šndrŷ-ne a-tjè? šndrŷ-na ar-ke-nə t' ê-me, po šndri-tə si die-łi, ška šndri-ti nə mal? ndrŷi e šndrŷi u čart ar-ka.

pšt.

kuš pštŷ-ni per to-kə? mos u pštet per múr se žyen pet-ka-tə, i pšto-ve do-ret, si pštoj? nuk ká pštim ker-kund, mos na pštje-łò pu-ne-nə.

u, U.

Uj-ka škoj n' Ul-kin. U-lu nə to-kə. U ńit. Ur-ti-ja bân nie-ri-nə t'ur-tə. Uj-ku lu-ron. U-di-ni, Ur-bi-ni ja-nə ǵytete.

v, V.

Vê-nə Və-lo-net. Vo-r̃i i fra-tit. Va-la e u-jit. Va-sa e Vuk-sa-ni. Vé-ra âšt e dzé-tə. Ve-šu mi-rə. Vra-ka-so-ri.

z, Z, Z, Z.

Zef e Ze-kə â ńi. Zo-ja e bé-kue-me. Zo-gu i bó-rə-sə. Zo-ti. Zâ-ni i Zo-tit. Za-de-fi šndri-tə. Za-ná-ti i Zy-be-rit.

BKSH

u, U.

Ur-ti-ja âšt mã e mi-rə se ǵã-ja. — U-rĩ-þi čon đé per-pje-tə. — Uj-ka âšt êm vłá mã i vo-gə-li. — U-le krye-tə se ha-sə nə trá; do me þa-nə se kuš mađ-što-he-tə ńi kob e ǵẽn. — Uj-ku âšt ńi bi-š' e e-ge-rə.

v, V.

Vi-jo-sa âšt ńi lum ki der-đe-tə nen Və-lo-nə. — Un er-đa prei Vra-ket. — Və-ne-šta ká ruš plot. — Va-sa âšt ńi fə-mi-ə i ur-tə. — Vê-nja mê-nde-nə kə-ndi-mit e ké me pa-sə do-bi-ə. — Vé-ra na pje-kə pê-mə-tə e dri-þna-tə.

z, Z.

Za-dri-ma âšt e bu-ku-rə. — Zâ-ni i byl-by-lit. — Ze-fi e Zy-be-ri škoj-nə ba-škə. — U-nə ško-va nə Zojz. — Zo-gu flu-tu-ron. — Zo-gu e Ze-ka ja-nə vła-ze-nə. — Ze-ńi-ni ki nuk nep â si

Že-me-rs bar-di. Ža-dri-ma, Ža-go-ri-ja.-

Ž, ž.

Ža-bs-di-et.-Žu-ri-n'e-ra-ni-šte-ja-nr ni-ja-rs-to-ket.-Ža-bja-ku.-Žy-tu-mbre nds.-Žu-ba.-Ža-va-ri.-

O, O.

O-bo-ti-â-ni-ka-tund.-O-su-ni-â-ni-lum e O-li-čka-ni-mal.-Óra e ze-zs!-O-de-sa, Ol-muc, Ol-den-burg ja-ns-gy-te-te.-O so e O-sman-âšt-ni-ê-men.

C, C.

Ci-ni e Ci-na ja-ns-ts-mi-rs.-Ca-ni e

BKSH

lo-pa šter-pə. — Zaj-mi e Za-go-ƚi ja-nə dyə dyer tə me-đa-ja. — Za-de-fi šndri-tə.

ž, Ž.

Ža-bja-ku â nə bu-zə tə li-ќê-nit. — Že-le-ť e mi-ja nuk e bá-ri-nə ǵiþ a-tə kré-ni-ə. — Ža-va-ri ká mbə-lu-e kə-ne-te-nə. — Žu-bə-ńa-ni.

o, O.

Óra e nie-rit âšt ndi-ma e Zo-tit. — Or-va-tu me ví-tə per vet-vé-di e per a-tə-đé ť and. — O-pa-nga-tə ja-nə ńi fa-rə mba-þe-tə. — O-sma-ni pu-non mi-rə. — Oh! ǵind e mã-ř̃ə! — O-bo-ři â mbu-šə me bó-rə. — Ob-ro-ku i ty-ne.

c, C.

Ci-ni ká dza-nə mã mi-rə se tə ǵiþ. — Co-pa du-ke-ť e ma-đe nə do-rə tə šo-

Ce-ni ja-ns vla-ze-ns. Ci-ri-ko-ka. Co-pa e ma-dẹ ts dzẽn fy-ti-ns. Cirka e u-jit. Vĩ-ši-ns prei Cu-nga-lit, a prei Cù-rãyš t'e-pe-rs.

č, Č, Č.

Čo-ba-ni. Čun Čo-ba. Če-pi i je-bri-kut. Čẽ-li-ku. Čo-ja gyl pa-me-ns Či-le-ss. Čija e Či-lu-ku rĩ-ns mi-rs. Čup Če-ti.

g, G, G.

Ga-vo-či, Ga-ńo-la, Grã-ši e Gja-ds-ri ja-ns ka-tu-nde. Ga-ci, Ga-sp-ri, Ge-ga, Ga-ni-ja. Gom-si-kja e Go-mi-na ja-ns dy uj-na.

ќit. — Ci-ri-ko-ka-tə ja-nə mbə-su-e nə ko-pštə. — Cir-ka cir-ka u-ji špon gu-ri-nə. — Ci-łi âšt mã i mi-rə? — Ca-fi âšt i vłaj i Ca-nit. — Cú-be âšt ńi pu-šk' e vo-ge-lə. — U mbə-lu-e Cu-nga-li me bó-rə.

č, Č.

Ču-di-te-mə prei té-jet. — Ča-pi-ni âšt i vêrđ. — Ča-pe-le ju þo-nə bret-ko-ca-ve. — Či-le de-re-nə. — Ča-ka-či řeh he-ku-ri-nə. — Čou nə ka-mbə. — Či-kə do me þa-nə vaj-zə. — Čer-đe byl-by-laš.

g, G.

Ga-bi-mi ќi bâ-he-tə ńi he-rə tə mbə-son per ńi tje-te-rə he-rə. — Ga-brie-li ju fal Zoj-sə sə bé-kue-me. — Vłaut t' êm i þo-nə Ga-sper. — Ga-ci âšt i mi-rə. — Go-cə do me þa-nə vaj-zə. — Go-di-ti flo-kə-tə. — Go-j' e a-mbe-lə.

ǵ, Ǵ.

Ǵe-li ko-kot. Ǵi-ni, Ǵu-ši, Ǵo-ni e Ǵe-ta ja-nz prei-ńi ka-tu-ndit, Ǵo-ka, Ǵe-ki e Ǵy-li prei-ńi tje-tz-rit. Ǵy-sto i po-ši-nz e-mz-nit.

ś, Ś.

Śi-ma i Śi-mo-nit. Śta-ka e Śo-koli ri-nz ba-šks. Śe-li-mi e Śy-lej-ma-ni ja-nz vla-ze-nz. Śu-ma e Śtaj-ka-tz ja-nz dy-ka-tu-nde. Śpi-či, Śo-pa-či.

š, Š.

Še-g'e bu-tz. Šr Šim-ši-ja. Ško-dra, Škre-li, Ša-la, Šo-ši, Šel-di-ja.

ǵ, Ǵ.

Ǵe-li kə-ndoj: â mies-na-ta. — Ǵi-no-ka-stra ḱet šum ǵi-kue-sə. — Ǵo-ni e Gy-stja ja-nə vłá e mo-te-rə. — Ǵã-ja ḱi â fi-tu-e keḱ nuk bân do-bi-ə. — Ǵi-ni e Ǵo-ka ja-nə tə mi-rə. — Ǵẽ-ja pê-nde-nə Ǵu-šit.

s, S.

Si-ḷja e Si-mo-ni ja-nə ńi špi-jet. — S' ngî-he-tə me ǵã-ə sá i-ri-ḱi me đé. — Spi-či â nə breg tə dé-tit. — Sie-łu prei me-jet. — Si jé me šə-ndet? — Si ké ndje-hə? — Sŷ-ni i lig šef keḱ ǵiþ-mo-nə.

š, Š.

Ša-ni nuk do me dzâ-nə. — Šiə-ji fa-ḱe-tə me ri-zə. — Špa-ta e Skan-der-be-gut. — Ško-te kah Ša-la e Šo-ši.

i, j, I, J.

Išu-li. Iši-nə prei I-ba-ljet. I-ri-ki pér. Ik se tə dzû-e na-ta. I-li-ja e I-zá-ja nuk kan ar-də. Iš di-ta e šə Jo-ze-fit. Já-ku, Ja-ša-ri. Ja-ni-na âšt ńi ǵy-tet i Šky-pə-niə-sə. Ju-bâ-ni âšt ńi ka-tund.

k, K.

Ko-la, Ki-ni, Ke-li ja-nə ńi špi-jet, si Kur-ti e Ka-sê-mi. Ku-či, Kel-mê-ndi, Ka-stra-ti, Krá-ja, Ka-va-ja, Ko-ni-ca, Ko-lo-ńa, Kal-me-ti ja-nə vê-nde t'o-na.

k', K'.

Ker-fo-zi âšt ńi i-šul. Kuš škon nə Ká-be? Ke-ri-mi e Ka-si-mi. Kel-za e Kere-ti ja-nə dyə

i, I, j, J.

I-ri-ḱi nuk ři nə plis, por nə fé-řə se nə fé řə. — I-šte dja-l' i ur-tə. — I ká hî-ə le-pu-ri nə bark. — I þo-ši-nə ê-mə-nit I-łi-ə. — I-su-fi âšt i vo-gel. — Je-na fe-mi-ə ško-łet. — Je-ta e nie-rit â si dé-ti me ta-ła-ze.

k, K.

Kû ké kê-nə sot? Kam kê-nə nə ško-łə me Ke-li-nə. — Ká-lit tə mi-rə štoi ta-ǵiə-nə. — Ká čue Ki-ri e ká ma-řə fu-še-nə. — Kuš â mã e ur-tə nder jú? — Ka-ta a Ku-ša? — Kul-še-dra â ńi ǵâ' e tri-łue-me. — Kan ar-đə šum ǵind.

ḱ, Ḱ.

Ḱel-za e Ḱe-ře-ti ja-nə ka-tu-nde tə fór-ta. — Ḱê-ni ku ha, le-hə. — Ḱi-tja nder mênd. — Ḱe po kə-ndon Ḱy-ḱja. — Ḱet

Si i po-ši-nr. ê-mr-nit? Kŭrk. Ka-fa e ma-lit.

t, T.

Ti-lja e Tere-zja ja-nr mo-trra, Te-fa e Tu-ši ja-nr vla-ze-nr. Triep-ši, To-pla-na, Te-ma-li ja-nr ma-le Shy-pr-ni-jet. Tr mbr-rī-ne te-ša-tr prei Trie-štet.

f, F.

Fan-di i mad e Fan-di i vo-gel. Fi-ja e jo-nr. Fra-nja e Fi-li-pi. Fi-lja e Fa-ti-mja ja-nr prei Fle-tit. Fra-ti i Fi-rr-ss.

BKSH

gu-ri-n' e mbə-še-hə do-re-nə. — Ḱa-fa âšt nen go-jə me ngja-tə fja-la me da-lə. — Ḱy-pi i vo-jit.

t, T.

Te-fa âšt prei Tro-ša-nit. — Ti-lja âšt ńi vaj-z' e mi-rə. — Te-me-li i špiə-sə du-he-tə i fórt. — Tə-lye-ni škrî-he-tə nə zjerm. — Ty-mi na bâ-ni me kja-ə. — Té-ša ško-łet. — T' a kał-dzo-va pu-ne-nə si du-he-tə me bâ-ə. — Tru-pi i nie-rit ká ġym-ty-rə šum.

f, F.

Fi-łò di-te-nə mi-rə tui lu-tə Zo-ti-nə. — Fi-łò bu-ke-nə ḱi ha. — Fə-mi-ja e mi-rə ja-nə šê-ndi i prin-də-ve. — Fa-lja fa-ji-nə tje-rə-ve se kə-štû tə fa-lə Zo-ti tyə. — Fri-ga e Ten-zot fi-łi-mi i di-je-sə. — Fja-la e a-mbe-lə þen tə fór-ti-nə.

p, P.

Pu-na e mba-rs. – Pe-tri, Pa-li, Pa-lo-ka. Pa-lo-ci. – Prê-ndi, Prê-ndu-ši, Prê-ka, Prê-la a ja-ns ńi ê-men? – U nis per Pe-j'e Pez-rênd. – Pi-stu-li, Pa-čï-ra-mi e Pe-žja ja-ns a-fer.

p, P

Ꝑu-ndo-ra e ká-lit. Ꝑe-pa-t'e ma-le-ve. – Ꝑa-čï â ńi baj-rak i Pí-ks-ss. Ꝑne-ge-l'e vo-ce-rs. – Ꝑi-ka. – Ꝑim-pi. – Ꝑu-mbi. – Ꝑje-šter. – Ꝑé-re ká-li-ns ts nga-sin vrap.

BKSH

p, P.

Pu-nò e lut Zò-ti-nə. — Pie-tri nuk iđ-no-he-tə kuř. — Pi-ra-na âšt a-fer Pez-rê-ndit. — Pál Pe-pa e Prê-nduš Prê-la ja-nə ku-šrij. — Po vjen Prê-ndə-vé-ra. — Plu-mbi âšt i ra-ndə. — Pu-si ká šte-řə. — Pri-ndja mu-ndo-he-nə per jú. — Pri-tue-si nuk ká me pa-sə kuř tə mi-rə. — Pri-te vé-di-nə mos me ga-bu-ə nə fja-lə. — Páš Pa-še-n' e rí.

þ, Þ.

Þue-ja ǵiþ kúi fja-le-n' e mi-rə. — Þa-na-tə nuk pi-ke-nə tə ta-na. — Þotə se âšt prei Þe-þit. — Þe-ja hu-ji-nə me-fja-lə tə bu-ta. — Þiu âšt i ndye-tə. — Þi-ka škoj n' âšt. — Þim-þi i grẽ-þit. — Þu-pə-ra â nə de-rə tə Pa-řĩ-zit. — Þo-ni âšt ńi-tə me miš. — Þî-ja-tə i kan da-lə he-ret.

b B.

Ber-di-ca, Bel-to-ja, Bu-ša-ti, Bar-bu-lu-ši, Ba-ba, Bli-ni-šti, Bal-drē-ni ja-ns ka-tu-nde a-fer Ško-dret. Bre-gu i Bue-ns-sr. Be ri ša, Ber-de-ti.

r R

Rue-je gju-he-ns. Ra-ma e Re-dže-pi kan Ra-ma-zan. Ri-ka. Ro-sa. Ro-ja āšt e mi-rs.

r̃ R̃.

R̃i ur-ts. R̃en ci e R̃jo-li kū ja-ns? R̃o-ku āšt i mi-čem. R̃i-ne R̃s-

b, B.

Bân mi-r' e ǵẽi keḱ. — Ble-ta flu-tu-ron nder lu-le. — Bâ-na me šku-e nə Ber-di-cə o nə Bel-to-jə. — Ba-ba i mi-rə šter-ngon fə-mi-ət' e vet. — Be-sa e nie-rit do tə jén he-ku-rit. — Bân ndé-rə nə dač me ǵe-tə ndé-rə. — U-ra e Bue-nə-sə. — Bal-tja âšt prei Bre-gut tə Bue-nə-sə.

r, R.

Ra-na âšt e i-mə. — Re-sa âšt e ke-ḱe. — Rue-ju prei a-tí. — Ro-sa-tə ja-nə ri-ka t' e-gə-ra. — Rẽ-tə kan mbə-lu-e ḱie-łe-nə. — Ro-ja du-he-tə nder ǵiþ sê-nde. Po vjen Ra-ma-za-ni.

r̃, R̃.

R̃i-tu i ur-tə. — R̃u-đa-tə ja-nə šê-ji i pleḱ-niə-sə. — R̃u-ma ju þo-nə bo-kə-la-ve tə ko-łe-mo-ḱit. — R̃e-zi-ku i yt.

ša-jz-ts. Ru-ste-mi. Ru-bi-gu. Ran-dza t'e Ško-de-rz-sz.

l, L.

Lo-ro, Léc, Luš, La-zer, Lip, Luk, Lu-ks ja-nsê-mz na ma-škujš. Le-ze, Li-zs, Li-ns, Le-ns, Lu-ls ja-nsê-mz-na šê-mz-naš. Prei kah vjen? Prei Lu-rjet e prei Lu-met.

ł, Ł.

Le-ši i Ží. La-va e uk-ve. Lasą, La-ci. Lo-čï. La-bu-dz-ra âšt ńi ja-rz bi-met. Łu-ła. Łu-pi.

BKSH

— Ñe-sa bân šum pu-nə. — Ñí nə Ñên-cə. — Ñí-łi ju bân kek bak-tiə-ve. — Ñe-što-nju mba-rə. — Ño-ma âšt krye-t' e kə-štê-ni-mit.

l, L.

La-ma â mbu-šə me gru-nə. — Lu-le-t' e ko-pštit. — Lo-rja e Lê-ci ja-nə dy vła-ze-nə t' ur-tə. — Lê-ne a-tə pu-nə. — Li-ri-mi â mã se u-ški-mi. — Lu-te Zo-ti-nə. — Lu-ši âšt dja-l' i mi-rə. — Lo-pa páł. — Lav-di i Zo-tit. — Le-te-r' e ho-łə. — Lej-le-ku bâ-ni čer-de-nə. — Ly-pa ká fa-ke-n' e ze-zə, por pá gâə nuk da-he-tə.

ł, Ł.

Ła-va e uk-ve ká ma-ře fu-še-nə. — Ła-bu-də-ra âšt ńi bî-mə. — Ła-ci bân gel-ke-re. — Ło-či m' i ndyn ku-ndə-ra-tə. — Łe-ši â mã i mi-re se Ze-ka.

d, D.

Dri-ni âšt ńi lum i mađ. – Du-ši, Duš-ma-ni, Dar-đa, Duř-ci, Daj-či Del-bi-ni-šti, Di-bra, Del-vi-ni ja-nə vê-nde Šky-pə-ni-jet. – Dra-ndja e Di-la ja-nə mo-tə-ra.

đ, Đ.

Đi'e e-ge-rə. – Đel-pe-n'e vje-te-rə. – Sá i-ši-nə? – Đe-tə. – Đa-mbi. – Đun-ti-ja. – Đeu. – Đu-na.

h, H.

Hi-luk e Hi-lə ja-nə ńi. – He-ku-ri âšt i ra-ndə. – Ha-sa-ni e Haj-da-ri ja-nə

BKSH

d, D.

Du-rò šum. — Du-rue-si šel-bue-si. — Dri-ta e die-łit. — Dešt me ju a-vi-tə u-jit e raə mbrê-ndə. — Drí-šti bje ќe-pə. — Dé-ti âšt i pá fund. — Do-ra e Zo-tit. — Due-nje šo-ќi šoj-nə. — Duel dri-ta. — Da-štə-ni-ja me šo-kə a pu-na mã e mi-rə. — Dar-ď e pá-pje-ku-nə. — Di-bra-ni bân múr.

đ, Đ.

Đi-ja ńi-te-tə ne-per škre-pa. — Đi-mə kré-jet. — Đa-mbi kúr čar-te-tə đem. — Đên-tə ku-ło-si-nə. — Đe-tə ve-tə nuk e čoj-nə. — Đel-pə-na ha-ngri pu-la-tə.

h, H.

Hin nə ško-łə. — Hu-mboj to-ka e raə mbrê-ndə. — Ho-ќá keќ fort. — Ha buk me ur-tiə. — Hy-pa ma-je ma-lit. —

prei Ha-sit. Ha-pe-de-re-ns. Hy-se-ni. Ha-ru-sa. Hi-ni. Ho-ti. Haj-me-li.

a, A.

A-da-mi. Adem A-ga. A-tə-po-ns A-ge? A-jé-ti A-go-sti-ni? Ap-ri-pa e gu-rit. A-ra-pša. Ah-me-ti. A-me-ri-ka.

m, M.

Mal-ci-ja e Ma-de. Mer-tu-ri, Mer-di-ta, Ma-li i zí, Ma-tja, Ma-ne-sa, Mo-ze-ke-ja ja-ns vê-nde tó-na. Maz rẽku, Me-si, Mbr-ška-la, Mi-lo-ti ja-ns ka tu-nde.

Hu-nd' e gja-tə. — Hĩ-þi djeg do-re-nə. — Ha-sa mbə do Hot-ńa-nə. — Hu-pi si kry-pa nd' u-jə. — Ho-łim i mađ. — He-ra he-rə štŷ-he per sə te-prit.

a, A.

A ké dzâ-nə me škru-e? — A-na e ma-lit. — A-ra âšt pu-nu-ə mi-rə. — A jé si jé? — A-kuł i fórt. — A-řa-tə i-ši-nə kry-mbə. — A-tə-đeu âšt vê-ndi ku ke-na leə.

m, M.

Ma-le-t' e nêl-ta ja-nə mbu-šə me bó-rə. — Mi-lo-ti â nə breg tə Ma-tə-sə. — Mə-ziu e Mi-li-skau ja-nə dyə ka-tu-ndə. — Me-ře vešt mi-rə. — Mi-ni ká bre-ə ar-ke-nə. — Mje-štri na mbə-son? — Ma-te mi-rə fja-le-nə. — Mos fol pá ne-vo-jə. — Mba-je mênd.

BKSH

n, N.

Ni-ka, Nu-ši, Ndo-ci, Ndo-ja, Ndou, Ndue-pi, Ni-ko-la, Ndreu, Ndre-ka. Nuk jé ns Na-pul. Kû âšt Nen šá-ti?

ń, Ń.

Ńé-ni vjen e tje-ts-ri škon. Ńi-la. Ńa-la. Ńom-ja do-re-ns ts vorfe-nit. Ńi-tu per ška-lsš.

e, E, ə, J

El-ba-sa-ni. Ec-mã špejt. El-bi e gru-ni. E-ger-ci-mi nuk bje gjâs ts mi-rs. E Êj-tja e ma-de. E NJ-TJ.

n, N.

Ne-ser àšt fe-stə. — Nə bàjš mi-rə ǵën mi-rə. — Ne-vo-ja nuk ká ǵýǵ. — Ni-su e ško nə špiə. — Ndi-gjò pri-nde-nə t' a-nde nə do me je-tu-e šum per-mbĩ đé. — Ná-dja e mi-rə. — Ne-pi a-řə-sy-e. — Ni-pa-ši-tə t' o-nə. — Nie-ri i ur-tə.

ń, Ń.

Ńi-la Bue-net. — Ńa-la řə-śket prei do-ret. — Ńaj ki nuk dzên ško-łə mbe-tə si beř. — Ńê-na do-rə lán tje-tə-re-nə, e tə dy-ja láj-nə fa-ke-tə.

e, E, ə, Ə.

É-ra e mi-rə. — E dí kuš jé. — E-ni te un. — E mba-ro-va pu-ne-nə. — E-štə-na-t' e tə de-kun-ve. — E-ja špejt. — E-đè ti jé si aj. — E-đi škon mbas đi-jet. — PÊ-MƏ-TƏ.

q, Q.

Quar-ne-ro, Ac-qui, San-ti Qua-ran-ta, Qua-dal-qui-vir.

v, w, V.

Wa-shin-gton, Waag, Wal-lis, We-ser, Gla-scow.

x, X.

Xe-res, Xi-mo, Xan-to.

BKSH

q, Q.

Qua-ne-ro, Ac-qui, San-ti Qua-ran-ta, Qua-dal-qui-vir.

w, W.

Wa-shin-gton, Waag, Wal-lis, We-ser, Gla-scow.

x, X.

Xe-res, Xi-mo, Xan-to.

BKSH

1.

Gu-ri âšt i fórt. — Le-ši âšt i bu-tə. Ǵe-þi â i lé-tə. — Pê-ni â i ho-łə. — Bá-ri âšt i ńo-mə. — Sa-na âšt e þá-tə. — Ta-mbə-li âšt i škrî-tə. — Dja-þi âšt i ngrî-tə. — Dža-mi âšt i šndrit-šem. — Drû-ni âšt i teř-šem. — Bó-ra âšt e bar-đə.

2.

Nie-ri e-cə. — Špê-ndi flu-tu-ron. — Ka-ca-le-ci kə-cen. — Ká-li škon trok. — Gu-ri pe-he-tə me maj. — Drũ-tə pri-te-nə me spa-tə, me sa-ki-c'e me kə-me-sə. — Le-ši ḱe-pe-tə me ger-ša-nə. — Pet-ku ḱe-pe-tə me pẽ e ǵył-pa-nə. — Fe-ri-šta flẽn nə djep. — Ta-mbə-li mi-le-tə prei lo-pəš, prei de-leš e prei điəš.

3.

Špi-ja âšt e nēl-tə e pu-si i kpél-tə. — Pə-řo-ni âšt i řə-mbye-šem e vi-ja âšt e am-tə. — Drû-ni âšt i lé-tə e he-ku-ri i ra-ndə. — Bó-ra âšt e fu-škə e a-ku-li i ngur-tə. — Li-ḱe-ni âšt i mað e dé-ti i hap-tə. — Ha-na šndri-tə, hyj-tə dži-dži-łoj-nə, die-li škel-dzen.

1.

Ško-ła-ri mbə-son fə-miə-tə. — Bul-ku pu-non to-ke-nə. — Ǵue-ta-ri vret le-pu-ra. — Kə-pu-ca-dži-ja bân kə-pu-cə. — Škar-pa-dži-ja a-rə-non škar-pa-tə. — Ká-li čon ba-ř̃e-nə. — Ḱé-tə ngre-hi-nə ḱe-ř̃e-n' e par-mê-ndê-nə. — Mi-ca ndje-kə špiə-nə. — Ḱê-ni ndje-kə tə zo-nə.

2.

Ḱê-ni ḱi le-hə nuk ha. — Mos ja bân kúi se ta bâj-nə e ta te-proj-nə. — To-ka âšt flo-ri-nit per pu-nə-torə ; per pri-tue-satə nuk ḱet ǵâə. — Ř̃i me šo-kə f' ur-tə. — Mi-ku i mi-rə nuk ká tə pa-guem. — Ku tə há-šə bu-ke-nə mos per-mbyz ku-pe-nə. — Sá lu-le či-li-nə nuk li-đi-nə. — Kuš flẽn me ḱên čo-he-tə me ple-šta.

3.

Ḱê-ni le-hə. — Za-ga-ri hu-ngron. — Mi-ca mja-gu-łon. — Ká-li hi-ngə-łon. — Zo-gu pi-ngron. — Byl-by-li kə-ndon. — Trum-ca-ku ci-ja-tə. — Lo-pa pá‡. — Mə-ze-tə-tə ber-ly-ke-nə. — Uj-ku lu-ron. — De-lja ble-ron. — Pu-la ko-ko-ri-zə. Ǵe-li bân ki-kü-kiiii....

4.

Dja-li i mi-rə ndi-ǵjon prind-ť e vet. — Ve-še-tə ná-dje, la-he-ť e kre-hetə. Ju bje pet-ka-ve me bru-šə. — Bân gá-di té-ša-ť e ško-ł-sə. — Ma-ndej ni-se-ť e škon nə ško-łə. — Vê-nja mê-nde-nə mi-rə kə-ndi-mił. — Mo-ti ḱi škon sot, nuk vjen mã. — Ñi me šo-kə ť ur-tə. — Mi-ku i mi-rə nuk ká tə pa-guem. — Te-pə-ri-ja ká mre-ku-łiə-nə.

5.

To-ka ḱet bì-mə. — Drũ-ja, ba-ri e ǵip-ška mu-gu-łon prei to-ket po-he-tə bî-mə. — Pê-mə-tə ḱe-si-nə ǵep, lu-le e pê-mə. — Di-sá ḱe-si-nə ǵep e lu-le e nuk li-đi-nə pê-mə. — Pê-ma ká řan-dza-tə, tru-pi-nə e de-gə-tə. — Nie-ri ká ńi korp e ńi špírt. — Kor-pi ká kry-e, trup e ǵym-ty-rə.

6.

Mã mi-rə me dí-tə se me pa-sə. — Kuš s' ká šo-ku-nə pve-tə ško-pi-nə. — Tri-mi i mi-rə me šo-kə šum. — Kuš s' ká pu-łə ha só-rə. — Pe-šku prei kre-jet ḱel-be-tə. — Ǵŷ-sa e đeut si vi-či i Ndreut. — I vue-mi di ška âšt i mbə-sue-mi. — U doǵ pla-ka ta-mbə-lit e i frŷ-ni ko-sit.

4.

U-ne e du-e tə ma-đi-nə Zot; per ǵip di-tə i lu-te-mə me m' a ńi-tə do-re-nə. — Kí tə đim-tu-nə per tə vor-fe-n' e ká me tə ndi-mu-e Zo-ti. — Ke-na m' u da-štə mi-rə si ur-đə-non i ma-đi Zot. — Kuš per-bu-zə tə vor-fə-ni-nə, per-bu-zə Zo-ti-nə. — Due-je Zo-ti-nə per-mbĩ ǵip sê-nde, e šo-ki-nə t' and si-kur vet-vé-di-nə. — Dá-je bu-ke-nə t' a-nde me a-tà ki kan ũ. Ndíj šum e fol pak.

5.

Stâ-zə-t' e bî-ma ři-te-nə. — Ba-ri e pê-mə-tə lu-lə-zoj-nə. — Mu-šku e ká-li ke-si-nə škelm. — Uk-t' e ha-ru-ša-tə há-nə kî-ja-tə. — De-le-t' e điə-tə ke-si-nə ta-mbel. — Prind-t' e Ško-ła-rə-tə ři-si-nə fe-miə-tə. Su-ta âšt e špéj-tə. — Bre-ška e ka-ča-mí-li ja-nə tə ploj-tə. — Ble-ta e pne-gə-la ja-nə pu-nə-to-re. — Đel-pə-na âšt e škap-tə. — Le-pu-ri âšt tu-təs.

6.

Ke-pə-si (ter-zi-ja) pret pet-ka-tə e ma-ndej i ke-pə. — Bul-ku pret gê-mba-t' e ko-tə, o kín pê-mə-tə. — Ko-vá-či řeh he-ku-ri-nə, e ha mbə li-mə e bân me tê sê-nde ki du-he-nə. — Pel-hu-rə-si bân ve-gə. — Kpi-sə-si (di-bra-ni) bân špi-ja.

Kəndime.

1. Zina.

Zina âšt ńi vajz' e urtə; ta ńoftəmenə ńi herə, ġiþkuš e do mirə. Zina e di ška âšt Zoti, i lutetə per ditə e nuk do me e fye. Nə špiə nuk ndihetə aspak e ju ndigjon tə mədajve. Âšt e daštunə me ġiþ kênd e nuk þotə kuř fialə tə keḱe o řena. Baba e nâna lumnojnə per vajzə ḱi kan.

2. Vajza e dimešəme.

Oh sá e mirə âšt Tilja! Per ġiþ tə štunde škon e i čon buk Ġonit plak ḱi lypə nə řugə. Ne e díle ruen per tê mezenə e haenave ḱi bienə nə sofer. Me raə plaku i lig, Tilja škon me nânen' e vet me e paə, e herə i čon buk, e herə ndo 'j gotə rakiə. I škreti plak e levdon e e uron. E perńimênd Tilja ká me pasə bekimin' e Tenzot.

3. Bleta.

Ńi ditə Lipi i þotə t' et: Babə, kəḱyre bletenə; ška ká ḱi sieletə aštû tui fluturue herə mbə ńi lule, herə mbə ni tíeterə?

E baba i þá: Punon. morè bír; škon tui mbəledə dýlinə me goditə špiənə, e mialtenə me ṃbájtə ġálə

zogat' e veta kúr tə vĩn diməni. Bleta eđè na mbəson né se duhetə me punue, e me punue me kohə e me mêndue eđè per neserə.

Kúr ké ǵâə, e kúr tepriia
T' tálə nder t' mira e t' habitə,
Mêndò mirə, se ndošta 'j ditə
Ké me pasunə šum nguštim.

4. Puna.

Bleta punon ǵiþ diten'
Tui rmue me þimþ nder lule,
E kəsaj e asaj ja ngule
Me mbušə fašojt' e vet.

Dierset' nen dieł puntori
Koř̀ùt mbi parmênd, me ḱé
E šprišə ńat t' lumen' đé
Ḱi 'j dit' ǵáłim i ḱet.

Neper talaze t' détit
Siełet me barḱ détori,
E mbas atí mûnd ḱi mori,
Ngarku' me ǵâə, pušon.

Nə dét, mbi đé, ǵiþ kahna
Mũndit e punəs' fitimin',
E permbĩ djers' békimin'
I mađi Zot e ləšon.

5. Luletə e pêmətə.

Cini kište nə kopštə ńi pješkə.

Erđ prêndəvéra e pieška u mbuš me lule. Cinit i kãnšinə fort ata lule tə barđa e tə kuḱe. Ńi ditə

vûni škałenə e hypi mbĩ pješkə e i mbəlođ ǵiþ atá lule.

Erđ véra. Cini pritəte se po dalinə pêmətə, por pješka nuk kište več se ǵeþ.

— Kuš do pêmə, mos tə čarsinə luletə.

Âšt ńi kašə e 'j lašə: Ńi spatə me ńi tə raəme pret ńi ḱind lisa.

6. Vłau i daštunə.

Kelit i fali lala ńi mołə tə bukurə. Sá škoj nə špiə i þa Linəsə, sə moterəsə. „Ḱyr sá e bukurə âšt kəjo mołə! Eja e t' a dájmə baškə.“ „Me kênə mã e mađe, i þa e motəra, kišimə me e daə baškə; por mbassi âšt aḱ e vogelə, haje vetə.“ „Ani ča? þa Keli, t' a hámə baškə, se mə vjen mã e mirə.“

7. Fəmija i dəlírətə.

Tefa ište ńi fəmiə i mbaršem fort. Petkatə i kište ǵiþmonə dəlírtə, e ju bite vetə me brušə. Nuk i šifej ńi pikə ûndyret as nə parzem as nə prêhen; e nuk i ndyete kundratə me baltə tui ngâə r̃ugəsə. Faḱetə e duertə i láte per órə e i kište ǵiþmonə dəlírtə. Tə tanə e došinə mirə ket fəmiə.

Nânəsə ju kənaḱte zêməra kúr e šifte. Kúr Tefa e mer̃te ngrýk me atò duer tə barđa e tə dəlirta, i bâhej Nânəsə si me pasə nə fyt ńi kolanə florinit.

8. Tenzot.

Zânin' e brimn' e tə voǵleve
Me e ndie ne ḱieł t' a kânde;
U r̃itətə nen hie t' ânde
Kəjo kor̃' e jon' o Zot.

9. Žárgoja.

Ńi fəmiə ḱi s' po e permêndi, nuk dote kuř m' u laə as m' u krehə. E ama e řahte per órə, e u mundote me e mbəsue. Ky fəmiə kúr hate, herə i hate haenatə teper tə dzéta, herə teper tə ftofta.

Bréte kocatə. Þete me đâmbə ařatə e lejþiatə.

Prandej i išinə čartə đâmtə e do i kišinə raə; ište i zbétə, i ḱelbej fryma, flokətə i kište si harušə, faḱenə e duertə plot me zdralə. Brêzinə e ngrehte žarg per tokə, si me pasə bištinə per mbrapa.

I ndẏhei ǵiþkui, e as ńi fəmiə s' dote me i ndêjə afer.

10. Moľa e čartunə.

Ńi fəmiəsə i falne ńi špórtə moľa aḱ tə kuḱe e tə bukura sá me i hangerə me sŷə.

Por ńi nder ato moľa ište e čartunə.

I kišinə pasə þanə, se ńi moľə e čartunə mbaston me prišə tə tana. Por aj fəmija, me mênde tə vet, kujtote se ǵiþ atà moľa tə šəndošta do t' a šəndošəšinə edè atê ḱi ište čartə.

I vûe prá tə tana baškə. Mbas dyə javəš muer me i dzieřə: por i ǵet kalbə tə tana.

Atəherə i þa i ati: Kəḱyr, morè bír, si ńi moľə e kalbtə ká čartə ǵiþ kəto moľa. Dzên prá e mbáje mênd, se mbaston ńi šok i keḱ me čartə sá e sá tə mirə.

11. Sahati.

Ǵušit ja kândte fort sahatinə e ja lypte pá prâə t' et. Baba i đa fjalenə, se do t' a bléj ńi sahat nə kjoftə se del mã i pari nder šokə nə školə.

Ǵuši u vûe ǵiþ sá mujti me dzânə sá mã mirə, e nə mbarim tə škoľəve, kúr erd koha e provəve, Ǵuši duel mã i pari nder tə tanə.

Baba ja mbájti fjalenə, e i bleu ńi sahat sermit tə bukur fort; e mbī tê kište škrue kəto fjalə:

— Ǵiþmon âšt koha me punue mbarə.

12. Ndima e Zotit per Fəmiə.

Kəǩyr si škon kłuka
Me zoǵ řeþue;
Janə tə ńóm' ǩi þue
Se nuk kan pštim.

Por kúr štergata
Žgrehetə per mnéri,
O kúr skyferi
Vjen fluturim,

Nget kłuka e mjera,
Štrīn kraht' e veta
E me atà fleta
Mbəlon zoǵt' e ři.

Ńaštu prei ǩiełet
Fəmiənə i soditə,
E natə e ditə
Rueji, o Zot, ti.

13. Puna čon ũ.

Liza kište ndêjə ńi paradite me duer nd' iə, pá punue. Kúr erd koha e miesditesə e þiři nana nə soferə, u ankote se haenatə išinə ziə keǩ, e hângri pá kuř farə šijimit. Mbas buket e ama e čoj te kroni me laə petkatə.

Kúr ne e mbrãmje erd nə špiə i ða me hângerə ška kište teprue nə miesditə. „Oh sá mirə i paske goditə teš!“ i þa Liza s' amësə; por e ama ja priti: „A c di pse? pse mbasdite nuk ké ndêjə pá punə, e puna tə ká čue ũ. Kəto janə tepricatə e bukəsə ǩi kena pasə štrue nə miesditə. Šife prá se bukenə, ǩi na falə Zoti, n' a kãnde kúr e fitojmə me mũnd; por kúr římə ndêjunə pá punue, nuk duketə e šiəšəme.

14. Ńi túbə lule.

— A t' i kânde koketə, moj ńome?

— Po, Zotəniə.

— Po ta nap prá ńi koke, por ma nep ńatə túbə lule ḱi paske mbəledə.

— Mə ndij, por nuk mundemə.

— Po tə nap dyə. A po m' a nep? Tri, kater . . . sa tə dueš. A po m' a nep prá?

— Ket tubə lule e kam mbəledə me ja čue ġyšesə, ḱi ká êməninə sot, e nuk e nap per ġiþ koketə e tə tanə botəsə.

— Tə lumtə, e barda vajzə! Mbâj atà lule prá, por eja se due me tə falə ńi grušt koke.

15. Trim e i mbaršem.

Dy fəmiə tə voceř ngitšinə mbas flutrave bregut tə viəsə. Tui mařə mbrapa fluturatə, ju avitne teper bregut, e ráne nd' ujə. Tə mierətə fiłuenə me britə nə kupə tə ḱiełəsə e išinə tui u mbytə mbrêndə.

Šum vetə u dyndne tui ndie atə brimə; por mbassì nuk dišine not, ju dimte vehtja, e s' gudzošinə me hîə nd' ujə; e prandej fiłuene edè atà me britə.

E ndjeu atə žurmə Ġoni, ńi barí beřeš ḱi ḱiłoj atŷ pari, e ngau me vrep, u deš me tə špéjtə, raə nd' ujə, e dzuer atà dy fəmiə.

Ja mbəřini mb' atə čas edè baba i atyne fəmiəve, e kúr pau se Ġoni i pštoj fəmiətə, dzuer me i danə do pare per ket ndérə.

Por Ġoni nuk i dešt, e mos me ndie se ġindja řite tui e levdue, iku e škoj te beřetə e veta.

16. Nádia.

Ќe zbarđi drita:
Zogu po čohet',
E n' mâje t' gemit
Ñin e špuplohet';
Mandej prei šêndit,
Pá lueitun' vêndit,
Zotit i kəndon.

Prei zogut tə voceř
Dzên tine, o fəmiə,
Zotit ќi t' ruejti
Ndér' me i pertrîə.
Kštû punen t' ande
Ġiþ si t' a kânde
Zoti e békon.

17. Nə pêndesə.

Ška ká— ajò vajzə ќi âšt strukə te škała e ři tui kjaə?

— Kjánə se nâna me motəra tiera ká škue me bûjtə te tezja, e atê e ká lanə nə špiə.

— Po ška ká bâə ќyќja ќi nuk e kan mařə me védi?

— Ška ká bâə? Ajò nuk ja vên mêndenə škołəsə aspak, e déri teš nuk ká dzânə kurġâə.

Oh sá mirə kište me kênə me ja bâə ńištû ġiþ atyne ќi nuk dzehenə per kəndime.

18. Ńi zog i mêčem.

Ńi zotniə mbate nə špiə ńi gardalinə tə bukur e aќ tə daštunə, ќi nuk ju dáte kuř, e herə i vîte nə dorə, e herə i kəcete mbî krye.

Ńi ditə zotnija ište tui hângerə buk me do miќ. Dera e kafazit ište čilə e zogu duel, e si u sueł ńi herə řeþ e řeþ anəsə, škoj e i ndêj mbî kryə tə zotə.

Mb' atə kohə tə tanə išinə tui pie. Zotnija čoj goten' e vet plot me vênə, e zogu kəcej mbî buzə tə sajə, uli skjepinə e e kerkoj vênenə.

Nuk piu več se ńi cirkə i škreti; por me 'j herə e priši, e kəþej i déjunə nə kafaz.

Mbas disá ditš, ḱiłoj prep Zotnija me do miḱ ḱi kište þiřə nə gostə, e u mundue me i ðanə prep me piə vênə zogut. Por gardalina e kište mbájtə mênd ča pat hjekə tə parenə herə; prandej iku e hîni nə kafaz pá e kerkue mã vênenə.

Oh me kênə tə tanə tə mečemə si ajo gardalinə!

19. Nineja e drejtə.

„Eja eðè ti, Nine, nga“ i þanə ńi vajzəsə ḱi ište tui hîə nə škołə, do šoḱe tjera, ḱi išinə mbəleðə nə fund tə škołəsə. „Ké arðə mbə kohə: eja se diča dona me tə kaldzue; por me na ðanə fjalenə se nuk i kaldzon kerkúi.“

„As nanəsə?“

— Jo moj, kerkúi.

„Lênje prá se s' due me e ndie; nanəsə i kaldzoj ġiþška e nuk i mbəšehi kuřġâə.

Nanəsə kaldzoni ġiþška, o fəmiə, e mos bâni kuř ndoj punə ḱi me ju arðə máře me e ndie kuš.

20. I doġ mîza.

„Nanə, nuk e kam þye une ketə džam; e si kam pasə me e þye, ḱi teš dy sahat jam tui ḱepə ńitû?“

Ḱištû i þa Kuša nanəsə, ḱi kište pasə ndie, se u þye ńi džam, e hîni nd' odə me paə č' u bâə.

Por mbas kəso fjaləš nana u kujtue eðè mã mirə, e ja nguli sỹtə sə biəsə e i þa: „Po pse po kuḱe, prá? Ti ké daštə me mə řêjtə e ta šof řenenə nə sỹ. Pse fole pá tə þanə kuš ġâə? Diku tə doġ mîza. Anì prá sot s' ké me dalə nd' oboř me luejtə me šoḱe.“

As lotətə, as tə lutunatə nuk mujtne me pštue Kušenə.

21. Dy lundratarətə.

Dv vetə mbájšinə ńi lunderə nə ńi lum ḱi kište bâə ujə šum. Ńêni siš ište i riə e i pářahunə, tjetəri plak e i mbəsuem ǵiþ nduerš per punə t' ujit.

Ńi ditə tui škue neper ujə páne prei sə lergut se do tə delšinə me lunderə nen ńi vig. Ište punə e vštírə, e duhej díe e zêmerə šum.

Plaku e pau řezikunə e i briti tə maḋe šoḱit: „Or ti, kəḱyr se po ndešə mb' at vig; vênja mêndenə mos tə mařınə řjeda mbə ńênə anə, se gradise".

„Ško morè," i þa i riu, „Sá tutəs kêke; kətû e atjè kena se si sielimə lundərenə sá tə doena."

„Jo, i þa plaku, une ja di ujit; ńikətû fiłon řeziku; si tə mařinə lundəra kətû, ńaštû škon."

Fjalət' e plakut išinə tə mira e tə mêčəme fort, por aj diali nuk i dzûni besə; štîni vešətə nə leš e ləšoj lundərenə me škue si dešt vetə: i măři! Sá mbəřini afer vigut e pau se nuk ište mã punə me ndalə lundərenə; e muer řjeda tepóštə, permbysi lundərenə, e djali u mbyt nd' ujə.

22. Ńi kaciḷ.

„Moj barḋe" i þa ńi ditə e ama sə biəsə „č' e ke bâə kaciłinə ḱi tə ká falə tezja?"

„Ja kam danə ńi fəmiəsə tə keḱ."

„A me e bâə tə mirə?"

„Po, nanə, as nuk janə tə madit Zot edè zoǵtə?"

„Na, e ǵiþška âšt nə ketə botə, jena tə Tenzot. Zot' ynə na þotə n' Uńíł se nuk i tretə mêndjet as mã i vogəli zog."

„Ani prá, nanə, aj fəmija i keḱ kište dzânə ńi zog e dote me e čue me e šitə. Zogu bertitəte i ngrîti

sá kû mûjte, u perplaste me ikə; por aj djali i kište dzânə skjepinə mos me e lanə me bertitə. E nuk drote se Zoti e ndiəte zogûn' e škretə, e do t' i epte nderškiminə atí zêmerə-gurit.

„Zotit i škon nə veš ǵipmonə vaji i tə šueməve, e nderškon tə kəḱiətə. E ška bâne ti atəherə?"

„I ďačə atí djalit kaciłinə me ləšue zogunə. Me e pasə paə, o Nanə, sá fort u bâə nə šênd i šuemi zog kúr i pštoj doret, iše gəzue eďè ti."

„Per ńimênd iše gəzue eďè unə, e m' a ké kənaḱə zêmərenə me ketə punə ḱi ké bâə. I madi Zot i kəḱyrə me daštniə ǵip sêndetə ḱi ká krijue; e na tui pasə kujdes per kəto sênde tə məďaə o tə vogəla ḱi tə jenə, diftojmə se duemə tə maďinə Zot.

23. Ńi ḱortim.

Her' mb' ńi lule, her' mb' ńi tieter'
Škote 'j bleť tui fluturue;
Kúr vjen Tilja e ju afrue
Per me mujt' me e dzânun mb' ta.

Por sá lulen' e perkiti,
Iku bleta per havaə
E ksaj' vajzəsə, ḱi dešt me e ngâe,
Muer e i bâni keť ankim:

„Ḱýš prei nadjet po mundohem'
Me štue ǵâən', me mbájtun' špiən';
Vênja mênden' e čałtiən'
Dzên prei mejet, e mos m' nga."

U topit prei ktyne fjalve
Tilja e škreť e ju kuḱ f'tyra;
E č' at'her' u bâə paskyra
E ǵip t' mirəs' me ǵip čałtim.

24. Dý špija.

Ńêna ká mbrendə ńi zotəniə ḱi flẽn ǵiþ dimə-ninə; e nə prendəvérə kúr del me šetitə kadal kadál, i vêhet' mbrapa edè špija.

Tjetəra ká mbrendə ńi zotəniə ḱi nuk šifetə, âšt e bardə krejt e řumbuḷake, pá dyer e pá pedžere; e i zoti, kúr do me dalə, do tə šperþejnə murinə.

25. Tə vorfənitə.

Nə krye tə ńi řugəsə išinə ndêjə dy tə vorfenə, ḱi štrĩšinə dorenə udətarəvə me kujtue Zotinə e me ju falə ndo 'j sênd.

Ńêni ište i verbtə, e tjetəri i mařunə kambəš, aḱ sá nuk mujte me ḱindrue mbə ta.

Ky i škjepti i þa ńi ditə atí šoḱit tə vet:

— Ti po e šef fort mirə se s' jena tui fitue ǵâə, pse pak kuš del kətu pari. A po ndien prá? Mue mə punojnə mirə sỹtə, e tyə kambətə; ta štijmə nə punə ket ǵâə sênd ḱi na ká mbetə, e kuš e di se ká me na dalə mirə. Ti mə meř mue nə krah, e une kam me tə kaldzue řugenə kah do tə vena; e ńištu kena me kerkue vêndetə ku mbəliḍetə ǵind mã šum.

— Tə lumtə goja, i þa tjetəri, se mirə e ké mên-due s' e lãmə pá e provue.

Me ketə ndimə ḱi kəto tə škretə i epšinə šoḱi šojt, disì ju bâhej mã e létə e vəštira ḱi kišinə.

T' i ndimojmə pra šoḱi šojt, e kena me pasə fuḱiə mã šum.

26. Hýjtə.

Dieḷi, hâna e hýjtə šifenə nə ḱieł. Kúr šndritə dieḷi? Kúr šndritə hâna? Kúr dukenə hýjtə? Kúr

šndritə hâna, šifetə edè natenə, por jo aḱ mirə si ditenə.

Hâna ndəřon fətyrə prórə; hera herə âšt řumbułake e i þonə hânə plote; hera herə šifetə več ġŷsa; e disá herə duket si ńi kəmesə o drapen. Hera herə nuk šifetə aspak. Hâna lén e pərêndon.

Hýjtə nuk šifenə ditenə, e prá janə nə ḱieł si hýjtə e natəsə; por na nuk mund t' i šofimə prei diełit, ḱi ləšon dritə fort mã šum se hýjtə. Hýjtə janə fort lerg prei neš, prandej dukenə tə voġelə porsì škəndija ḱi džidžiłojnə nə ḱieł. A mund tə ńehenə hýjtə?

27. Ńi kašə e i lašə.

Kəḱyri token' nen kamb' t' mija
Me ńi faḱe si tepsija,
Ḱi per ditə ndřon vênd e mâsə;
Her' â ġŷs', her' šifetə plot,
Her' t' ńi drapənit â nə gjasə
Déri sa nuk šifet' dot.

28. Mos prek.

Âšt ńi fəmiə ḱi do me prekə ġipška, e þen e čartə ġipška perket.

Ka 'j herə e ama e meř me védi nder miḱ; por ġip kui i vjen keḱ me ju hîə mbrendə aj fəmiə, pse e dínə se para se m' u nisə aj fəmiə, ńi řêng do t' a bâjnə.

Nə vênd se me ndêjə nə kařig, siełetə neper odə, e me ġetə ġâə mbî tavolina, nuk i mbaston me e paə me sŷ.

Čohetə mâje gištave, kacavířetə, meř nə dorə ġipška, e ne e mbram ndo 'j sênd i bje nə tokə.

Atə fəmiə kerkuš nuk e do afer tavolinəsə sə vet, kû âšt ndo 'j sênd ќi þehetə; e mos mujtət' e ama me ja hjekə atə ves, s' mund t' i škojn kúi mbrêndə se šoќetə nuk e durojnə.

Dje ńêna ja þa nder sў: Eja me mə paə kúr tə dueš, por, páš kryetə, mos e meř mã me védi atə camerłokunə t' and; âšt i daštune sá tə þueš, por s' lên gâə ɒá þve.

Dyə herə ќi mə ká kênə nə špiə, mə ká þye ńi paskyrə, ńi saksiə bilurit, e ńi sahat.

Nana e škretə u kuќ, e i vite turp me pasə ńi fəmiə kaќ tə pá-hejr; por e mjera nuk ká faj.

Fajinə e ká fəmija vetə, ќi s' i dzên štati vênd kerkund, e per gip ditə e bân ńi tə reə.

Duhetə me i raə mbrapa fort kətí fəmiəsə, me e šterngue e me e mbəsue me punue mã me mênd, e sidomos me lânə vesin' e keќ' ќi ká me prekə gip ška.

29. Fəmija e Zogu.

Ška ké, zog, ќi ři kaќ iđun'
Mb' at kafaz e nuk po k'ndon?
— Jam ktû mbrend' si 'j kên i liđun',
Prandej zêmra mə loton.

Fort i bukur, fort i d'lirə
Ky kafaz dikúr t' u duk:
— Se kam dit' per kaќ tə vštírə,
Ktu há helm mã šum se buk.

30. Ñica.

Fəmija tutəs bâhetə ver gaz, si Toni ќi ju driđ štati, e s' guzon m' u ulə prei kařiget pse pau ńi mî nd' odə.

Po kəḱyre perséri! Mini i škretə, sá ndjeu žurmenə, u mundue me pštue védinə, pá i bâə fəmiəsə kurǵâə; por fəmija nuk prãn tui kjaə e tui britə nə kupə tə ḱieɫəsə, si me pasə maře špija zjerm.

Teš kan me arđə ǵindja e kan me ja vue gazinə, pse kəso punəš i bân špeš aj djalə.

Teš vonə ńi kəlyš ju vûe mbrapa me luejtə me te; e aj prei friget u mundue me hypə mbə ńi škaɫə tə keḱe, ḱi ište pštetə ńi murit. Por sá vûni kambenə mbə škaɫə tə parə, muer anenə e raə mbə ńi hurþə, ḱi dešt Zoti e s' kište ujə šum sá m' u mbytə.

Nə mos e largoftə prei védit ket řicə, pós se ká me e ḱestisə ǵibkuš, ká me i ndođə ndo 'j dam i mađ.

31. Mbramja.

Permbrapa malit
Dieli prêndoj,
Edè 'j dit' ietet
Me tê ḱe škoj.

Kadál prei fušet
Me diə, me dên
Tu' u ńit' čobani
Perpara i vên.

Tui pałunə lopa
Per vič špejton,
Berlyken' mzetnit'
Delja blegron.

E bulku lođšem
Prei mũndit t' vet,
Zotit i faleť
Per hae e šəndet.

32. Korpi i nierit.

Ḱorpi i nierit ká šum ǵymtyrə, řeštue me bukuriə. Nə maje ká kryetə ḱi pštetetə mbə ḱafə. Anəsə perpara i þonə fyt.

Ḱafa e fyti ńitenə me trup. Anəsə perpara tə trupit i þonə parzem; anəsə mbrapa, špinə. Nen parzem âšt barku, e mbə dyə anətə andej e kəndej janə ijtə.

Prei supave ḱi janə andej e kəndej maje tə trupit, dalinə krahətə, ḱi mbarojnə atŷ ku ńitenə me dorə.

Kryetə, ќafa, parzəmi, supatə, barku e špina pštetenə mbə šalə o košə e mbə kerčikə, e kəta tə tanə pštetenə mbī kambə.

Nieri ká hûndə, e me hûndə meř érə; ká sỹ e me sỹ šef; ká vešə, e me vešə ndien; ká gjûhə e ќełəzə, e me gjûhə e me ќełəzə ndien šijîmin' e sêndeve; ká dej neper trup ģiþkah e me ta ndien nə tə prekunə.

Tə mařunitə érə, tə pámitə, tə ndiemitə, šijîmi, e tə prekunitə janə pês šiset' e nierit.

Ńi i dekunə nuk šef, nuk ndien, nuk ká te mařunə érə; nuk flet pse i mungon špírti.

Prá špírti e mba ģáłə korpinə t' onə.

Fəmiət' e mirə e kan špírtinə tə bukur; e vocatə e kəќiə e kan tə ndyetə e tə perčudəšem.

Tə mundohena prá me kênə ģiþmonə tə mirə e t' urtə.

33. Ńi kašə e 'j lašə.

1. Kúr ja mbəřij neper t' zbarđunə tə dritəsə, zoģtə galdojnə, punətorətə siełenə prei mejet e več prituesi nuk mə šef. Kuš janə kətà?

2. Ńi populł i špéjtə, pá kamb' e pá gojə e ќi meř bâjə ģiþ diten' e ndérme, ku ři?

34. Špija.

Prei škołet škoj fíł nə špiə t' ême. Aty gëj nanenə, motratə e vəłaznit' e miə, ќi gəzohenə e kənaќenə kúr mə šofinə me sỹ.

Kah mbramja kþen prei punəsə edè êm atə, e une i dal perpara per me i kaldzue se ška kam dzânə nə škołə.

Êm atə e êm' amə janə tə daštunitə prindt' e miə; prei tyne une kam leə e i kam čilə sỹtə. Atà mundo-

henə nat' e ditə per me mə mbájtə, me mə vešə e me mə řitə me ǵiþ tə mira; por eđè une kúr kam m' u bâə i mad, kam me punue per ta, e me ju bâə ndimə nə pleḱəniə..

Fəmija ká perlim me e dašt e me e ndérue prinden' e vet, e mos me ja prišə zêmərenə kuř. Ńaj fəmiə ḱi e iđənon nanen' e babenə âšt faḱezíə.

Vəłau me moterə, e motəra me vəłá do tə duhenə mirə, pse janə prei ńi nanet e ńi babet.

Fəmiət' e urtə ǵiþkuš i do; eđè Zoti i békon; por tə mjerətə fəmiət' e kəḱiə!

35. Špiəsə s' ême.

Nuk t' šâj se e voceřə
Duke nder tjera;
Nuk t' šáj se e mjera
Jé pá lulzim.

Ngiat prindve t daštunə
Me vəłá, me moter;
Ndêjun' mb' ńi voter'
Mb' tyə ǵêj pušim.

K'tu zêmra m' čiletə
M' čilet' uzdaja.
Nder mure t' saja
Zêmra m' gazmon.

Per mue ǵiþ tjeratə
M' duken' škretiə,
Jo ńiket špiə
Zêmra s' ma ndřon.

36. Diten' e êmənit tə nanəsə.

Ńi ditə mještri me fəmiə tə školəsə ište tui hîə nə katund, e Lipi i ište řasə mještrit e s' prāste tui i þanə:

— Tə škojmə nə špiə, se âšt vonə.

— Kadál se škuemə, kadál.

Ška — ké ǩi do me špejtue kaǩ fort? e pveti mještri.

Lipi uli sỹtə e nuk bâni zā; por Tefa, i vəłaj foli per tê:

— Zotəniə, sot nana ká diten' e êmənit.

— Per faǩe tə bardə; ńimênd paskeni ařəsye me špejtue.

Paskeni festə nə špiə. Kênka êməni i nanəsə prá.

— Lipi uli kryetə.

— Ška ká me tə falə sot nana?

— Mə ká porosítə ńi pár kundra, e sot ká me m' i đanə, ja priti Lipi me buzə nə gaz.

— E ti ča do me i đanə nanəsə per ket đuntiə?

— Nuk kam kurǵâə ška me i đanə vetə, perǵeǵi Tefa.

— Si kurǵâə! sa do pak ńi túbə lule.

Lule kiše me i falə me ǵiþ zêmerə, por nuk kena nə kopštə.

— Anì prá eja me mue nə špiə, e kam me tə mbəleđə ńi túbə te bukurə me ja falə nanəsə.

Lipi tui kəcye prei šêndit ju vûe mbrapa mještrit, e me Tefenə škuene baškə nə špiə tə tí.

Atỹ mještri i čoj me 'j herə nə kopštə e me tə špejtə mbəlođ luletə mā tə bukura e mā t' āndšəme, i liđi me ńi liđəcə tə bukurə e ja đa Lipit.

— E teš padè si ké me i þanə nanəsə kúr t' i apš luletə!

Lipi mbet e kəḱyrte Tefenə, si me e pvetə.
Tefa aj vetə s' díte ška me þanə e kəḱyrte mještrinə.

— Mirə prá, þa mještri; teš po tə mbəsoj une se si me i þanə; por a þue ké me i mbájtə mênd do vjerša.

— Po, zoti miešter, i þa Lipi.

— Mba vešt, prá. Ké me i þanə ńištu:

Diten' e êmənit t' and, o nan' e daštunə
Ńiket tubə lule due me t' ðanə peškeš:
Meři kto lule, o nanə; se jan' pasḱyra
E ńi t' maðesə daštəniə ḱi ké prei neš.

Kjo boj' e kuḱe t' a difton daštnimin'.
Daštniənə prep éra t' a difton dahà.
Špriši kto ǵeþ ká ńi, lule per lule,
E zêmren' t' ême ké me e ǵetə nder ta.

37. Diten' e motmotit tə rí.

Prindəve.

Bab' e nanə — Zot, m' ké ðanə
Per me mə řitə — Me mə soditə
E ket ndérə — Perǵiþ herə
T' a mbáj mênd — Per ǵiþ vênd.
Šum vjet' tjera — Porsì véra.
Rujmi mue — Me m' šêndue.

38. Vəłaznitə.

Porsì luleve tə Príłit,
Ḱi šperþejnə e lulzojnə ngjet,
Ju bien' řezet' e ńi diełit
E ńi tok' e vetme i ḱet.

Porsì lumi tui špejtue
Val' mbas valet ńìtas škon,
Porsì zogu tui punue
Ńêni tjetrit i ndimon;
Ќištû, o vəlá, mb' ket šekuł t' mbetun'
Na jem' dy, por zêmra â ńi;
Porsì n' ќieł â 'j Zot i vetun'
Ńi do t' ńehena une e ti.

39. Ndigjesa.

Cinit ja kândte fort mołatə. Ńi ditə hîni nə kopštə, e ģet šum kokəŕa per tokə, ќi kišinə raə prei pêmet.

Cini u ul me i mbəledə, por nuk e štīni ngojə as ńi, eđè pse fəmija tjerə i þošinə me i kerkue.

„Me hangerə kətó moła," þote me védi Cini, „mə duhetə me pasə fjalenə e babəsə e tə nanəsə; une s' e díə a janə pjekə alá."

Fəmiət' i þošinə se janə pjekə, e nuk bâjnə keќ.

Por Cini pərģeģte: „Ju prá po þoni se nuk âšt keќ mos me i ndigjue babəsə e nanəsə, ќi mə kan þanə mos me i hangerə. Mã mirə nuk há kuŕ pêmə, se mos me i ndigjue babəsə e nanəsə."

Sá škote tui mêndue Cini ńištû, ja mbəřini i ati e hîni nə kopštə. Cini sá e pau i duel perpara tui ngâə e i þa: „Babə, a mə lên me e hangerə ndo ńi kəso mołaš ќi kam ģetə per tokə?"

„Jo bír," i þa i ati; „ti e di se pêmətə ќi kan raə per tokə nuk hahenə; mundenə me kênə tə čartuna, me tə bãə keќ, e eđè me tə mbytə; por mbassì ké ndigjue, teš po tə nap une moła tə mira ќi hahenə;" e kəputi vetə prei pêmetə do moła tə bukura.

Cini u šêndue, e i raə mirə se ndigjoj, e muer vešt eđè se duhetə ģiþmonə me ju ndigjue tə parəve.

40. Kanga e ǵelit.

Katund' e mahałə!
Kikiki-riki
Erđ koha m' u ńáłə,
Vjen drita mbə ńi.

Kuš n' t' štrueme mos t' ngelin'
Kikiki-riki;
Mos šáni prá ǵelin'
Se ndihet' me məzi.

Več t' smũnd' e tə mbetun'
Kukuku-ruku!
Mund t' ngjasin' me fjetun'
Ǵiþ tjerət' i čoj û.

Čou búlk e zotəniə
Kukuku-ruku!
Se motin' ḱi â škrîə
Se ǵêni mã ju.

41. Biseda.

Kúr šifni ǵind ḱi flasinə me šoḱi šojnə, mos bâni žurmə e mos ju bini nder fjalə.

Banju t' urtə, tə ndalšəmə; e mbassì tə marojnə atà biseden' e vet, atherə folni ška keni nevojə me folə.

S' duhetə me čartə kuvêndin' e huej, tui pvetə pá mâsə e vênd; duhetə me i lânə tjerətə tə marojnə fjalətə e veta, perpara se me i pvetə na e me ja nisə punəve t' ona.

Kište me bâə mirə nana mos me ju đanə kurǵâə n' i lypši ndo 'j sênd kúr âšt dzânə nə punə tə veta o tui bisedue me kênd.

Mos folni vênd e pá vênd; ġuenje mirə kohenə me lypə ška doni, e keni me e dzieřə mã kołaj.

Mos meřni vesin' e keḱ me folə per punə ḱi s' ju perkasinə, e m' u perziə nder bisedə tə hueja.

Pritni me ju pvetə tjeter kuš, e mbasandej folni me urtiə e me ždriviłim, por pá kréniə.

Me folə âšt kołaj; por me folə mirə â vštír. Folni pak, e keni me gabue mã pak.

Perpara se me folə, mêndoni mirə ška doni me þanə, e si do tə folni mos me folə mařiə e mos me ju ecə fjala mbrapštə.

Kəḱyrni si flasinə ġindja e urtə; mbánje mênd mirə, e kúr â nevoja me folə škoni mbas tyne.

42. Kùkuła.

Tui lujtun' Marukame 'j kukuł' me bojna,
Šum loj' e šum ojna po i delšin' prei sì.
E meřte me védi, t' a puþte e šterngote,
Ġiþ diten' i þote — „moj kukuł', č' jé ti"?

Por kukła i perġeġte, se fəniəve kuř loja
S' ju ngjatə, mb' sá goja-ju ndalet' mb' ńi cak.
Â škruemun' per lojna m'u ul' e m' u čue;
Djè plase per mue-sot s' t' duhem' aspak.

43. Tə mbəsuemitə mbarə.

„Šikjò, morè bír," i þote ńi babə tə birit, „tyə tə vjen rândə kúr tə məsoj e tə ḱortoj; por ta díš se per tə mirə t' ande e kam.

Eja me mue nə kopštə: a e šef ńatə dardə ńatjè? Sá i ká pêmətə, sá tə bukura e sá t' ambəla! Por eja teš kətû. Kəḱyre ńatə dardə tjeterə mb' atə skâj, sá tə vocəřa e tə kəḱija i bân dardatə."

„E ška do me þanə, babə, kəjò punə?“ i þa i biri. „Do me þanə,“ ja priti i ati, se atə darđen' e parə e kena punue, e kena kie e kena dəlírə. Kəjò tjetəra â řitə si ká daštə vetə, pá i raə kuš mbrapa. Ńištû eđè ti nə dač me ja vûe vešinə ќortimeve tə parəve ké m' u řitə i mirə e i vieřšem; por nə dač me punue nə védi ké me dalə per faќe tə zezə.

Djali ju vûni mêndenə kətyne fjaləve, e č' atə ditə e mbrapa s' i muer per tə keќ ќortimet' e tə parəve.

44. Čilja.

Čilja ká mbušə dymbədetə vjet e â bâə si ńi grue e mirə. Di me bâə čarapə si tjeratə, por eđè di me i arənue kúr škyhenə, dzên me ģylpnér gojcat' e fanelave, e bân šputə. Masandej, kúr i del ngae, bân me ģylpnér kuleta, liđəca, dorəca e sá e sá sênde tjera. Teš diška âšt tui punue per prind tə vet.

Kþen facoleta, məsała, riza, e dì eđè me ќendisə êmənine nə tê. Vetə i ќepə kəmišatə e veta e petkatə, e ńet komče e sumbuła.

Kəќyrə si punon nana e ģyšja, e dzên me bâə grykəca e ředze, e eđè me ќendisə.

Kúr vjen grueja ќi lán petkatə, Čilja i dzièr tešatə e pá láme, i ńehə i perškon e ja nep; masandej kúr i vînə, prep i ńehə a kan ardə tə tana.

Kúr e ama bân ndo 'j petk tə rí, o arənon ńi sênd tə vjeter, Čilja ři e šikjon.

Me ndie pulatə tui kokorizə, nget te fuřiku, mbəleđ voetə, e alá tə dzéta ja čon s' aməsə.

Kúr šîn odenə šerbətorəja, Čilja i ndimon me hjekə pluhuninə, me řeštue kařigatə e me vûe ģiþška nə vênd tə vet.

Skon ǵiþ kund ta čojnə nana me kəḱyrə ndo 'j punə; ndimon m' u vešə vəlaznit' e voceřə; ka 'j herə škon edè nə dugajə me dzânə me ńoľtə tešatə e sá bâjnə, e me ńehə paretə.

Disá herə e ama ja lên nə dorə asajə tefterinə e i þotə me škrue mbə tê sêndetə ḱi blehenə e me vue hesáp; e Čilesə i vjen mirə se i duketə se âšt bâə e zoja me mbájtə špiənə.

45. Puna.

Þənegla t' pámen lerg agimin'
Škon nder lam' e neper fuša.
Řeþ e řeþ kerkon uškimin';
Deri nata t' vĩn kerkon.

Marimanga tui u mbəšehun'
Nder gardiḱe e neper gêmba,
Tui ləšue pêj e liḱ t' páńehun'
Deri nata t' vĩn punon.

Mb' buz' t' ńi strehet o m' kulm t' špiəsə,
Ři daləndyša tui punue,
Tui godit' ři čerden' fəmiəs';
Deri nata t' vĩn punon.

O ju þənegla ḱi kerkoni,
O daləndyš', o marimangə,
Punen' t' uej jo mos e ləšoni —
Se kjo vajz me jú punon.

46. Škoľa.

1.

Une škoj nə školə. Nə školə dzã me kəndue, me škrue, me bâə hesáp, e šum sênde tjera. Mos me dzânə, jes si štâzə.

Per me dzânə duhenə libra.

Libratə janə prei letəret. Letəra bâhetə me žele.

Librat kan šum·fletə. Giþ e cila fletə ká dyə faḱe. Ǵiþ e cila faḱe ká numərinə e vet. Mbə ńi faḱe ká šum řešta. Řeštatə kan fjalətə, se e cila fjalə ká baškəza, e baškəza škrojla.

Libri ká bálinə kû škruhetə êməni i tí — Âšt perkrejca ku řeštohenə sêndetə ḱi permêndenə mb' atə libər. Báli, mã tə šumen' e herəsə âšt faḱəja e parə e librit; perkrejca, mã tə šumenə, vehetə nə fund; por ndo 'j herə vehetə eđè nə fiĺim.

Me e ruejtə librinə mã mirə, štihetə nə kartuč, e nə špinə i vêhetə ləkurə o beze, e mbə tê škruhetə me škrojla arit êməni i librit.

Me preə faḱetə e réja tə librit, mař ńi þikə kocit o drûnit.

Me škrue mə duhenə pêndə, divit, letərə, libra e tjera.

2.

Ká ǵiþ farə divitaš. Une kam madêmit, me ânə per pluhunə, e me gyp per pênda. Diviti âšt si ńi tas ku ḱitetə štupa e mereḱepi. Ká eđè divita pá štupə, por janə me řezik m' u derdə mereḱepi e me tə ndye petkat e libratə.

Pluhuni vín me térə škriminə. Nə vênd tə pluhunitə perdorohetə edè letəra þiþəcə.

Nə gyp vẽ pêndenə, por s' kam me e lânə kuř pêndenə me maje perpjetə, pse mundetə me mə hasə dora e m' u þérə, jo me mə dzieřə sỹtə.

Mundetə nieri me škrue eđè me lapəcə. Lapəca prehetə me brisk. Šêjet' e lapəcəsə hiḱenə me tul buket o me řiska gomet.

Me e ńye teper pêndenə nə mereḱep, ləšon pikenə e ndyen letərenə. Mos me e térə škriminə me pluhunə o me leterə þiþəcə e me e myłə librinə, ndyhetə škrimi. Šêjet' e mereḱepit hiḱenə tui i krue me brisk.

Kam me ja vûe mêndenə mos me ndye letrenə me mereḱep, as gištatə as petkatə. Nuk kam me i ləpîə me gjûhə pikatə e mereḱepit, pse bân keḱ e âšt ǵâə e ndyetə.

Une kam disá kartela. Kam leterə ortahe per me škrue letəra. Letəratə ḱi škruhenə myłenə nə zarf. Ká zarfa ḱi kan řeþinə me gomə; lagetə e myłetə. Por kam pá me myłə letəra me leskra brumit e dył tə kuḱ. Leskra e brumit lagetə me pštymə; e dyłi i kuḱ skrîhetə nə flakə tə ḱírit. Me unãzə (mhyrə) i vêhetə šêji dýłit tə kuḱ.

Unãza ká do škrojla o fugure, ḱi lên mbə dýł tə kuḱ kúr řasetə mbə tê.

Leterəsə i bâhenə vízatə me řigə drunit o hekurit e me lapəcə. Nə vênd tə kətyne vízave perdorohetə eđè nenvíza. Por me kênə letəra e trašə nenvíza nuk šifetə.

Mos me i mařə éra letratə prei tavolinet, ju vêhetə sypri ndo 'j sênd i randə.

Une letəratə e libratə i ruej nə čâtə, e čâtenə e mbáj nd' odə.

Nə školə škruejmə eđè mbə dəřasə o řasə tə zezə, me tempešḱír o me lapəcə tə bardə. Skrimi mandej hiḱetə me špûzə o me sukuł.

Kam me i mbájtə paster kartelat' e miə e libratə. S' kam me i šprišə; s' kam me i škařavitə o me i ndye. Me mbájtə ǵiþ sêndetə dəlírtə e nə vênd âšt ndérə per ǵiþ fəmiə.

3.

Aj ḱi mə məson âšt mješ̌tri. Une e due mirə mješ̌trinə pse mə bân tə kənduešem. Prindja mə kan danə jeten' e korpit. Mješ̌tri mə nep jeten' e špírtit ḱi âšt məsimi. Prandej e due mješ̌trinə si prindt' e miə. Kam me e ndérue, me i ndigjue, e kam m' u ruejtə mos me ja čartə zêmərenə kuř. Kiše me kênə faḱezí fort me e iđnue mješ̌trinə.

Para se me škue nə škołə kam me i vûe nə vênd tə vet librat' e kartelatə, e kam me ju maře dorenə prindve. S' kam m' u ndalə řugəsə kah tə škoj nə škołə.

Tə hîemenə nə škołə, kam me hjekə fesin' o kəsulenə; e kam me i þanə mješ̌trit: Nádja e mirə, zoti mješ̌ter. Škoj e ří nə vênd t' êm pá bâə zâ.

Zgiđi libratə e kəḱyri ška mə ká pasə danə me dzânə mješ̌tri.

Nə škołə ja vê mêndenə ška məson mješ̌tri e mundohemə mos me mə pštue kuřńi fjalə ḱi məson.

Nuk flas kuř me šokə: nuk los me ta; nuk gergas tjerətə. Nə škołə duhetə me ndêjə me urtiə e pá žurmə.

Kúr mə pvetə mješ̌tri i perǵeǵi pa u matə, por eđè pá kréniə. Mos me e dítə i þam šeš: Nuk e dí.

Tə mbaruemenə škoła, mbəleđi libratə pá u ngutə. Kúr dal prei škołet, nuk ləšohemə vrau; Tui dalə uli kryetə i þam mješ̌trit: Lamtu mirə, zoti mješ̌ter, falemi ndérəsə.

Řugəsə nuk ndalemə me šokə. Por škoj fił e nə špiə. Falemə me babenə e me nanenə, e pres me bâə ška mə þonə atà.

Me mə pasə vue mješ̌tri ndo 'j perlim, e bâj me kujdes tə maď. E dzã per mênd kəndiminə e ditəsə.

Por nuk due me dzânə ǵâə pá mar̃ə vešt. Kúr s' di ška do me þanə ndo 'j fjalə, pves prindenə. Hera herə i vê šêj fjaləsə e pves mandej mještrinə.

Nder dit, ḱi nuk ká škołə, kəndoj ndo 'j liber tə mirə. Por nuk kəndoj ǵâə pá pvetə prindtə e mieštrinə. Ká libra tə mirə e libra tə kəḱiə. Eđè librat' e mirə, nuk janə tə tanə per fəmiə.

47. Zanãtetə.

I mađi Zot ká kriue ǵiþ sêndet. Nieri nuk krion ǵâə.

Nieri več bân e goditə ndo 'j sênd.

Katrovadžija me baltə bân katrova, štama e činija.

Maǵypi me baltə bân tuła e tjeguła.

Kþiesəsi me ḱebriḱ, me gur e me kelḱere bân múr.

Kovači me hekur bân čilca, brava, dryna, reze e šum sênde tjera.

Mještri i drunit bân dyerə, dałap, rafta, e tjera raḱje.

Kujdžia me ár e me serm bân vâþə, unãza, ngrĩnə armə, e šum bukurína.

Đenəsi préi gurit dzier škrojla e fətyra.

Búlku mieł lininə n' arə.

Kazazi tier pêjt' e linit.

Pelhurəsa me pêj bân pelhurenə.

Ḱepəsa me pelhurə linit bân kəmiša.

Vegəsi me tə tjer̃unə tə linit, tə lešit e tə məndašit bân cohə e bazma.

Ḱepəsi prei cohet pret petka.

Muł̀iesi bluen gruninə e e bân mieł.

Simičia me mieł bân bukenə.

Punətə ḱi bâhen prei dorəsə tə nierit þohenə punə ndóre.

Nieri me punue perdoron disá ndiməsa.

Bulku þen tokenə me parmêndə, me vangə e me šát; kositə barinə mė kosə; koř̃ə gruninə me drapen; pret drû me kəmesə me sakicə o me spatə.

Ќepəsi pret cohenə me geršânə, ќepə me ġylpanə e i bjè petkave me ujtiə.

Kundradžija pret ləkurenə e šoľinə me þikə hjek þumatə me dána, biron šoľinə me biz; lustron kundratə me brušə.

Mještri i drûnit šařon dəř̃asatə me šař̃ə, i ləmon me zdrukþ; biron me turjelə; bân vijatə me garđenə o me daltə.

Kþisəsi bân murinə me mistriə e me čakič.

Prehəsi me ќostrə prehə þika, brisќ, kəmesa, kîəza, sakica e spata.

Berberi ř̃uen me brisk-ř̃ues e pret flokətə me geršânə.

48. Ńi kašə e 'j lašə.

Nelt prei rêve del ńi ġarpen,
Þen škamij e tremb' ġiþkênd,
E mandej bertet kaќ mnéršem
Ќi i škon zâni per ġiþ vênd.

49. Mos luei me škrepəca.

Mâja e škrepəcave ká ńi zeher tə fórt ќi i þonə fosfor. Ńi fəmiə ќi i þošinə êmenit Luš, muer ńi ditə do škrepəca, i lagi e ndyu duertə me ta. Mandej me ata duer tə ndyeta muer ńi copə buk e škote tui e hangerə. Me čas fiľoj me i đimtə nə zêmerə, sá s' mund tə dzête vênd kerkund. Erd nana erd baba, erđne kojšiətə. Por kerkuš s' kište ča me i bâə, pse s' dišinə ška kište.

Luši kjáte, bertitte e u perplaste per tokə. Čuene e þiřne mjekun (heḱiminə). Erd mjeku e kəḱyri mirə e mirə e þa: „Djali âšt helmatisun' me mâje škrepəcaš.“ I da bárna, por teper vonə; i škreti Luš nuk pat pštim e diḱ tui britə e tui u perdredə si ńi bołə.

A e paətə? Luši pat duertə e ndyeta me lang fosforit, lyu bukenə me ta e u helmatis. Anì prá mos lueni me škrepəca.

50. Gungači.

Nə breg tə ńi liḱênit řite ńi ditə ńi djal i rí gungač, e ǵuete pešk vetunə. E paəne do fəmiə faḱezez e ja vuene gazinə. pse i škreti ište ńaštû i perčudəšem. Por s' ngjati šum e mâ faḱeziu nder ta u řədzue e raə nd' ujə. Mb' atə čas gungači hîni nd' ujə, kapi djalinə, e pá draštə aspak per védi e dzuer prei liḱênit e e pštoj prei deket.

Fəmiətə u pênduene atə herə per gaz ḱi i kišinə vûe atí djalit zêmerə bardə e i lypne tə falunə.

51. Řênci.

Ńi barí i vogel ruete deletə. Ńi ditə, me ḱestisə ǵindenə vikati sá ku mujt: „Ujku, ujku; po mə ha kîjatə!“

Tui ndie ketə brîmə u mbəloď ǵindja mb' atə vênd; por djali i kište řêjtə, e nuk kište ujk kerkûnd.

Ńi tjeterə herə erd ujku perńimênd.

Atə botə bariu fiłoj me britə nə kupə tə ḱiełəsə: „Ujku, ujku, kuš-trim!“

Por kerkuš nuk luejti vêndit, e ujku i muer kîjinə mã tə bukur.

Řêncit nuk i dzêhetə besə as kúr þotə tə drejtenə.

52. Ñêna.

Mos þuej ř̃êna kuř̃, o fəmiə.
E ǵiþmon' t' i kéš nə məniə.
Ńi nderškim â fort mã mirə
Se řençak ndokuš me tə þiř̃ə.
Mos t' škojnə mêndja se me ř̃êna
Fajinə t' and e mbəšeh' permrênda
S' vanon dita, ǵâə s' e ndalə,
E nə fušə ř̃êna ká me dalə.
Por več mař̃ja ká me tə mbetə
E kund bes' nuk ké per tə ǵetə.
Edè tə drejten' nə kjoft' se e þue,
Per řencak kan me t' kujtue.

53. Veša.

Kúr čohemə prei tə štruemesə, vešemə me tə špejtə.

Perpara mə vešte nana, por teš dí m' u vešə vetə.

Špêndtə e baktija nuk kan nevojə per vešə; pse špendtə kan pupəla e beř̃etə janə lešatake.

Nieri lén lakuriḱ; por Zot' ynə i ká ðanə mênde me diətə e duer me punue; prandej prei disá bîməve tə tokəsə e prei lešit tə baktiəve, nieri dì me ja bâə vešenə trupit tə vet.

Čarapətə, fanelatə e petkatə žgunit o cohet bâhenə me leš beř̃eš.

Kəjo kəmišə ḱi kam nə štatə e brandavekətə janə tə pamuktə; ká edè kəmiša e brakeša linit; pamuku e lini janə bîmə toket.

Kundratə kəpucətə e opangatə ḱi mbaþinə katundarətə č' faret janə? Janə ləkuret tə baktiəsə.

Kəḱyr sá i mirə âšt i madi Zot; sá mirə e do e e kujton nierinə! Ká mbušə tokenə me bîmə e ká falə štâzətə več me na vjeftə néve.

Kúi duhetə me i pasə lakmiə, e me þanə se âšt vešə mirə? Ńatí ḱi mbahetə paster.

54. Uškimi.

Haeja e pija e mbajnə nierinə ǵáł.

Une há nə nadje, nə miesditə e nə mbramje.

Kúr ulemə me hangerə buk, nuk ləšohemə pá masə nə haə, por há kadál e ndjerzišt, e nuk i ndyej gištatə me undyrə.

Tə vjen tə ndyetə kúr šifenə do ndjerz ḱi ləšohenə mbaj haejet si lugetenə; nuk e dịnə atà tə mjerətə se, tui hangerə teper, prišinə védinə e bíənə tə liǵ.

Uji âšt ńi pije e šəndoštə e buka ńi haə e mbájšəme. E me se bâhetə buka? Gruni ḱi âšt bîmə, šihetə, bluhetə nə muł e bâhetə mieł; mandej me mieł gatohetə buka, dzêhetə brumi, ńešetə e piḱetə nə furə. Bukenə masandéj e hámə me miš, me djaþə, me kjumštə e bylmete tjera.

Por tə vobekətə a kan me ška me e hângerə bukenə? Ah! jo. Atà tə škretətə nuk mund tə ngihenə as me buk þátə; prandej punə tə mirə bâjnə ńata ḱi jau ńesinə dorenə me ndo ńi ləmožə.

55. I vorfəni.

Jam alá i vógel — jam i pá ǵâə,
Pá buk ǵiþ diten' — tui u fik' ûnit;
S' kam bab' s' kam nanen' — E ǵyšja m' raə
Permbyz prei s' liget — Mbí 'j grušt byk grûnit.
E me m' dek' ǵyšja — Ku i mjeri škoj?

Kúr ju štrîj doren' — E tui driď' ří,
Pse m' þoni, o buřa — „Mos ři pá punə"?
Jam alá i vogel — Me punue s' dí.
Me kênə mã i řitšem — S' jau dzâ per đunə,
Por kaḱ i voceř — Ku mund t' punoj?

O djelm, ḱi delni — Me graə, me trima,
Maþun' e vešun' — Per bukuriə
M' u pas dek' baba, — Me kên' jetima
A kiš me kênun' — per jú mjeft ziə?
Jam daþ' e dešun' — jam i pášəndet
E kuš tə mjerit — Doren' s' ma ńet.

56. Perendija.

Krijuesi i ḱiełəsə e i tokəsə âšt i mađi Zot. Aj i Lumi me ńi fjalə tə vetəme ká kriue ġiþška šofimə me sỹ e ġiþ ška âšt nə šekuł. Ketə jetə ḱi kena e ġiþ tə miratə ḱi na řeþojnə Zot' ynə na i ká đanə.

E ku ġindetə Zot' ynə?

Zot' ynə âšt nə ḱieł, nə tokə e ġiþ kund. Ku do me vojtə nieri, e č' ka do me bâə, Zoti e šef; eđè mêndimet' e mbəšehta e diširetə e zêmerəsə i dí.

Perendija na urđənon me kênə tə mirə, tə dréjtə e tə ndigjuešemə; na þotə m' u daštə me šoḱi šojnə si vəłazenə, e mos me i bâə keḱ kúi.

N' i ndigjošimə tə mađit Zot, ká me kênə e mira e jonə, mos i ndigjošimə, mã zí per né.

57. Dora e Tenzot.

Veš' me lule del Prêndvéra
E me řeze po i řitə dieli;
Mbî ġiþ muej békue kjoft' Priłi
Ḱi na prûni ġiþ ket šênd.

Por ḱe duhija — tui viškułue
Gádi ġiþ luleť — na i ká farue?
Ah mos ankoni — ġind e pápiekun',
Se lulja e hjekun' — La koḱřať nə vênd.

U poḱ pêma e mbaroj ġeþi
Eđè dimni po na avitet';
E prei akułit topitet'
Lis e pêm' e po mbaron.

Jo s' mbaron pêma — nen akuł fjetun'
Per m' u pertrîemun' — fórcə ká me ġetun';
E kúr mot Priłi — t' kþehet' per s' rí
Per bukuriə — del e lulzon.

Me t' pervujt' e me daštniə
T' mađit Zot t' ja puþim' doren';
A t' čojn diełin' a t' čojn boren'
Per t' mirə t' on' ġiþ her' punon.

58. Kopšti.

Une te špija kam ńi kopštə tə bukur řeþ e řeþ n' avułiə. Mbə trí ânətə i siełetə řokuł ńi tandə, ḱi mbušetə me řuš tə mirə e t' ambel. Baba e lagə tandenə per ġiþ vjetə me gúr kálit e e šurfułon me e rueitə prei derġetə.

Mbə tjeterə ânə tə kopštit ká šum pêmə tə mira, kumuła, zerdelija, moła, bajama. Disá janə ngrehə řaš murit e e mbəlojnə krejt.

Kena ġiþ farə fiḱš: šənġinsa, sułtan, tivaras, bajuna.

Ká eđè ńi ḱeršiə, ḱi mə knaḱə nə Ḱeršuer; ká ńi darđə ḱi i pjek kokəřatə nə vještə, tə buta si təlyeni e t' ambəla si mjalta; ká ńi pješkə ḱi nuk e ká šoḱenə.

Kopšti âšt daə vułâj vułâj; e baba ká vûe nə ta ǵiþ farə perimeš: lakəna, sałatə, kore, mardanoz, selen, grošə, řepa, baþə, bizi, speca, patridžana, tranguj, bastan, kunguj haesə, e ǵiþ farə perimeš tjera.

59. Luletə.

Une per védi jam ðanə mã fort mbas kopštit tə luleve. E kam ńimênd tə voceř, por tə bukur fort.

Kam mbrêndə ǵiþ farə luleš: drandofiłe tə barða e tə kuќe, ќi lulzojnə do nə Máj, do nə Ќeršuer, do per ǵiþ muej. Kam vjołca, lule vâþə, filcigena, lule ałe, e do lule ќi ju vjen éra e mirə ǵeþve.

Kam eðè lule mułaga, karajfila, jasemina, zymbyla, e řeþ e řeþ garðit ká lule mustake.

Nə miedis janə zamakə, maršałoja, lule iќindiə, e dý lule lejlekə ќi janə řitə e janə bâə si pêmə tə məðaə.

Nə kouštə tə luleve kan dzânə e bâjnə čerðenə per ǵiþ vjetə bylbylatə, ќi kəndojnə pá prâə. Škojnə e vînə per ǵiþ vjetə, pse kerkuš nuk i prekə. Me e ju perkitə cerðenə na mbytə baba.

Hera herə škoj eðè une me punue nə kopštə; mîhi, dəlíri, e lagi luletə; e kúr âšt vapə e maðe ří me mařə fresk nder lule.

60. Zamaku.

Permbî ǵiþ lule
Ќi dalin' n' vérə,
Une zamakut
I bâj mã ndérə.

Â mbreti i luleve,
Â bukuriə,
E me duk' t' andšəme
Šeńon pastriə.

Ká drandofiłja
Duk' e šum érə,
Por me atò féřa
Doren' m' a þérə.

Vetun' zamakut,
Kúr t' čilin véra,
Pá þér' pá t' vrámun',
I ndihet' éra.

61. Ditt' e javəsə, e muejtə e vjetəsə.

Štatə dit e štatə net bâjnə ńi javə. Ditəsə sə parə tə javəsə i þonə e Diele: tə dytəsə e Hane; tə tretəsə e Marte: tə katertəsə e Meřkúřə; tə pêstəsə e Êjte; tə ǵaštəsə e Prênde; tə štatəsə e Štunde.

E Hanja i čoj fjalə tə Martesə me pvetə tə Meřkúřenə a ká ndie e Êjtja se tə Prêndesə i ká þanə e Štundja ḱi âšt festə tə Dielə.

Triđetə dit, o atŷ pari bâjnə ńi muej. Ǵiþ i cili muej ká êmənin' e vet e po t' i permêndi řešt: Kaľəndori, Frori, Marci, Príľi, Mãji, Ḱeršori, Kořiku, Gušti, Štatori, Tetori, Nandori, Đetori. Þačə se kəta muej kan triđetə dit o aty pari; pse do kan triđetə, do triđetə e ńi, e Frori ká ńizet e tetə dit e disá herə ńizet e nandə. Se tə cilinə muej me sá dit ká e diftojnə kəto vjeřša:

Príľ, ḱeršuer, štatuer, nandori
Kan se i cili dit triđetə;
Več ká frori 'j zet e tetə,
E ǵiþ tjerətə triđet' e ńi.

Dymbəđetə muej bâjnə ńi vjetə.

Vjeta ká kater stinə, ká tre muej per šoḱe. Stinətə janə:

Prêndəvéra
Véra
Vješta
Dimənі.

Prêndəvéra bjé nə muej tə Marcit, tə Priľit e tə Mãjit; véra nə Ḱeršuer, nə Kořik e nə Gušt; viešta nə Štatuer, Tetuer e Nanduer; Dimənі nə Đetuer, Kaľənduer e Fruer.

62. Prêndəvéra.

Dimənit toka âšt þátə, pá bár e pá ǵeþ. Vjen prêndəvéra e me 'j herə mungułon bari e dalinə luletə. Pêmətə vešenə me ǵeþ e mbušenə me lule eđè atà. Dieł fiłon me dzeə mã fort, e fəmija mundenə me dalə me luejtə nd' oboř, nə kopštə e nə livađe. Kþejnə prei đeut tə lerg zoǵt' e bukurə, kəndojnə, godisinə čerđetə nder kopštîje, nder ograja e nder pýłna. Bretəkocatə bertasinə nder kəneta, bletətə dalinə prei zǵojve e škojnə me mbəleđə dýł e mjaltə nder lule tə malit e tə fušəsə. Tə zbarđəmenə drita bulku škon me punue tokenə.

Mbə ketə stinə bienə Paškətə, i Šelbuemi e Řəšajtə.

63. Prêndəvéra.

Fiłoj toka m' u pertrîə,
Mal e fuš' â ǵiþ blerim,
E prei bješkve tui u škrîə
Ulet uji pá pušim.

Del prei zǵojš e cénšmja bletə
Dalinə þənegelat' per mel;
N' prak tə derəs' ńi plak i škretə
O nd' oboř, m' u dzémun' del.

Kndojn' bylbylat' nder ograja
Tui punú per fole t' vet;
T' škretin' búlk e man uzdaja
Me i škú mbar' ńaj mund ḱi ḱet.

Kndo, bylbyl, mb' at giuhen' t' ande
Dzéju n' dieł, o i ngrîti plak,
Flutrò bleť ǵiþ kah tə kânde,
Mos u lođni, þənegla aspak.

Punò, búlk, punò; hitija
Ká me t' đan' e jet' e pštim;
Vet' prei ḱieɫet Perendija
T' čon mã t' daštunin' békim.

64. Véra.

Mbas prêndəvérəsə vjen véra. Atə herə fiɫon per ńimênd tə dzétitə, e dieɫi djeg sá s' ká mã. N' arə šifenə kaldzit' e grunit; piḱenə sá e sá pêmə, moɫatə, darđatə, kumuɫatə, zerdelijatə, pješkatə. Ǵiþ sêndi gəzohetə per tə mira ḱi i mađi Zot šprazə permbî tokə. Kúr dieɫi â tui djegə tokenə e tui þaə arətə, vĩnə šínatə e zbusinə tokenə e napinə fuḱiə mã fort; duhijatə e štergatatə dəlírinə havánə, e tə mbaruemen' šiu i mađi Zot na ḱet nə ḱieɫ ylberinə.

65. Véra.

Mb'rîni véra, e tui flakrue
Ndihet' dieɫi per ǵiþ vênd,
E prei driþit tui blérue
Arət' u bãne t' ǵiþa n' šênd.

Mih' nd' arnaje katundari
Tui lag' token' me djers' t' vet;
Ḱýš prei nádjet kosatari
Tui punu' n' livađe pret.

Nen vap' t' dieɫit me hitiə
Ško ti, o vajz', o grue ško:
Tui koř̃ə grunin' me čaɫtiə
Dorca dorca m' a vêndò.

Ńiký mũnd ḱi škon sá ndóra
Ká m' u nd'r̃ue špejt n' pušim:
Kúr t' vĩn akuɫi e t' bien bóra
Prei k'tí mũnd do t' keni pštim.

66. Vješta.

Nə vještə fiłoŋ m' u škurtue dita e m' u zgjatə nata; e ditə per ditə škon tui u freskue havája.

Nder ar' e nder kopštije janə pjekə pêmətə, e ģindja i mbəleđinə e i ruejnə. Mã vonə bulḱitə þejnə token' e e miełinə pərsərí.

Mbassì tə mbəliđenə pêmət' e tə víletə řuši, fiłojnə m' u zvérđə ģeþt' e ləšohen' e bienə nə tokə.

Nə vještə zoģtə, ḱi janə t' arđunə, nisen' e škojnə per đéna tjera, ku âšt diməni mã i butə, me kþye prep pərsərí nə prendəvérə.

67. Daľəndyšəsə.

Ḱe Štatori teš mã mb'řini,
E pa m' lânun' nuk po ndale;
Ké me šku' ku lulzon vřini,
Me dét tjer' me tjera male
Ké m' u falun' kah kendon,
Moj daľndyša, ḱi štegton.

Per ģiþ nádje vet' e ngrīta
Tui čil' sỹt' per me lotue,
Neper bór' e bryma t' štrīta,
Teš kujtoj se eđè per mue
At' zãn' t' and e lšon, si parə,
Me m' anku', daľndyš' štegtare.

Ndošta 'j kryḱ, kúr t' vĩn prêndvéra,
Ké me ģetun' mbī ket' trueł;
Permbī tê, daľndyš' e mjera,
Ndalu 'j herə, se fati t' ə sueł.
M' lut pušim, mb' at' gjuh' ḱi ké,
Moj Daľndyš štegtare e ré.

68. Diməni.

Luletə kan mbarue, ǵeþt' e pêməve kan raə. Mal e fušə â mbəlue per ǵiþ vênd me bórə. Ujnatə janə ngrîə. Zoǵtə kan ikə, e kan lânə pýł' e ograja, e nuk na kənaḱinə mã atò kângə tə bukura; havája âšt e ftoftə, e tə pĩn gištatə.

Por mos kujtoni, o fəmiə, se i mađi Zot ká hjekə dorə prei neš. Me kor̃ə tə vještəsə, na ká đanə ška kena nevojə me r̃nue ǵáł nə dimen. Delesə i â r̃itə leši; eđè štâzəve tjera ja trašue ḱymja e bâə mã špeštə. Ńištû Dora e Tenzot ja ká preə ka 'j petk per dimen. E kúr rešə bórə šum, a nuk âšt bóra si ńi jamułiə ḱi Zot' ynə ja štron tokəsə me e mbájt dzétə, e mos me ngrîə prei akułit?

69. Diməni e plaku.

Neper fuš' e neper male
Frỹn murlani me stuhiə;
O murlã, at' frŷmen' ndale.
Ndalu, akuł, mos me ngrîə,
Mos ma ngrĩni ket' pik' ǵak.
— Struku struku, i škreti plak.

Po del dimni me kos' ndórə,
Ǵeþ e bár i ká kositə;
Ḱet balkoni pjalm e bórə.
E plak škreta, tui merđitə,
I þot' védit me zã pak:
Struku struku i škreti plak.

Məsała e sêndeve.

(Tə šińume me * janə vjerša.)

Faḱe

Zãnliđije . . . . . 4—97

Kəndime.

Nr.

1. Zina 98
2. Vajza e điməšəme 98
3. Bleta 98
*4. Puna 99
5. Luletə e pêmətə 99
6. Vəlau i daštunə 100
7. Fəmija i dəlírətə 100
8. Tenzot 100
9. Žárgoja 101
10. Mola e čartunə 101
11. Sahati 101
*12. Ndima e Zotit per Fəmiə 102
13. Puna čon ũ 102
14. Ńi túbə lule 103
15. Trim e i mbaršem 103
*16. Nádia 104
17. Nə pêndesə 104
18. Ńi zog i mêčem 104
19. Nyneja e drejtə 105
20. I doǵ mīza 105
21. Dy lundratarətə 106
22. Ńi kacił 106

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH